

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Nyugdíjpótló egyesületünk.

Irta: Hein György hadnagy-számvivő.

Lapunk szerkesztőségéhez nap-nap után több és több levél érkezik, melyekben csendőreink ügyes-hajos dolgokban felvilágosítást, tanácsot kérnek tőlünk. Majd minden második levél végén azonban olvasom azt az — immár általános — közöbajt: «Mi van nyugdíjtörvényünkkel? Mikor lép életbe? Egyáltalán lesz-e valami belőle?» És mindeme kérdésekre — sajnos — azt kell válaszolnunk: «kérdése még korai.»

Bár intező köraink egyaránt a legnagyobb odaadással dolgoznak a megvalósításán, ez ideig az — az állam kedvezőtlen pénzügyi viszonyai miatt — keresztülvetése nem volt. Nebezen megy, de reméljük, hogy meg lesz. Nem is erről, hanem egy szintén korazakot alkotó reform közel jövőbeni megvalósításáról óhajtok egyet-mást elmondani, kérve olvasóimat, hogy az elmondandókkal foglalkozzanak behatóan s akkor tisztába fognak jönni a megvalósítandó kérdés nagy horderejével.

*

A fehér asztalnál ültünk s a napi eseményeket vitattuk meg. Hogy, hogy nem, egyszerre csak ellátási ügyünk került szőnyegre. Sok szó esett róla, de tény az, hogy a jelenlegi állapotokról dicsőhymnust senki sem zengedett. Egyik vezető állásban levő előjárónk nyugodtan végig hallgatta fejtegetésünket s a következőket mondotta:

— Kár, urak, a felett vitatkozni! Ezzel nem segítünk csendőreink helyzetén! Cselekedni kell. Ma már majdnem minden egyes testületnek van nyugdíjpótló intézete. Összeállnak, fizetésük csekély százalékát megvonják maguktól, összegyűjtik, kamatoztatják, hogy öreg napjaikra néhány korona évjáradékot biztosítsanak maguknak, a mely szerény nyugdíjukat emelve, anyagi helyzetük ez által javul. Nem hiszem, hogy a csendőrségnél 10,000 főnyi létszám mellett egy hasonló intézményt ne lehetne életbe léptetni. Csak *akarni* kell s megy. Ha ehhez még nyugdíjtörvényünk is méltányosabb alapokra lesz fektetve, annál jobb!

Az eszme megazsületett és megoldásra vár!

Egyik bajtársunk — a kit a kérelhetetlen balál élete delén szakított el körükhől — támogatva az eszmét megpendített előjáró által, megkezdte az alapvető munkát s sikerült neki egy s téren működő szaktekin-télyt az ügynek megnyerni, a ki szerény díjazás ellenében támogatását kilátásba helyezte. De honnan fizetni, a mikor nincs pénz? Az is megjött! A budapesti csendőrtiszti asztaltársaság áldozott először a közjó oltárán s a példa hatott. A múlt évi májusi tiszti előléptetés alkalmából az előléptett urak a nyugdíjpótló egyesület céljára szintén adakoztak s az előléptetett urak azóta minden egyes alkalommal gyarapítják a kis tőkét.

Egy kedélyes bajtársunk tisztársával 10 koronában fogadott, hogy nem szivarzik egy hétig. A batáridő letelte előtt néhány percczel rágyújtott azért, hogy a nyugdíjpótló egyesületnek juttasson 10 koronát, a mit a fogadányertes tiszt 20 koronára egészített ki. Derék altisztjeink közül néhány mulatságot rendezett s a meglehetően összegű tiszta nyereséget a nyugdíjpótló céljaira küldték be.

Még senki sem tudta, meglesz-e? s mégis — a mint a példák mutatják — lelkesedtek az eszméért!

Ez alatt folytak az előkészítő munkálatok jó kedvvel, szorgalmasan. Kidőlt az egyik előharczos, helyébe lépett a másik. Honvédelmi miniszteri rendelet alapján lettek bekövetelve a valószínűség számítások megajtéséhez szükséges adatok s csak most jött a munka java! Megfeleltünk neki! S most már ott tartunk, hogy rövid idő múlva a nyugdíjpótló egyesület, ha azt Nagyméltóságú jó miniszterünk és szeretve tisztelt Kegyelmes államtitkárunk jónak találják, életbe lép.

Előjárónk jóváhagyásával meg akarom ismertetni olvasóimat az életbe léptetendő nyugdíjpótló egyesület mikénti létesítésével, céljával s előnyeivel.

Mi volna célja a nyugdíjpótló egyesületnek?

1. Tagjainak nyugdíjazásuk esetére egy életük végéig élvezendő, meghatározott összeget nyugdíjpótlék ezimén utalványozni, hogy tisztességes megélhetésük jobban biztosítsák akkor, a midőn megrokkanna a testetleket egyaránt megörlő nehéz szolgálatban, kénytelenek talán idő előtt nyugalomba vonulni.

2. Elhalálozásuk esetén a hátramaradt özvegyet és

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőléről nem képes olcsón főm és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kéréndő.

a netáni szülőtlén árvákat is eme kedvezményben részesíteni.

Miből fizetné az egyesület ezen pótlékokat?

A tagok által befizetett tőke kamataiból.

Kik volnának az egyesület tagjai?

A tényleges állományu csendőrtisztek és az összes legénység. (illetékes helyről nyert felvilágosítás szerint az egyesületbe való belépés a csendőrség összes egyénei részére kötelező lenne.)

Mennyi lenne az évi tagsági díj?

A havidíj, illetőleg zsold 4%-a.

Ezek szerint tehát a csendőr 900 korona zsold után évente 36 koronát fizetne be, a mely havi 3 koronás részletekben vonatnék le a zsoldjából. Az őrsvezető évi 44 korona, az őrmester évi 52 korona, a járás- és törzsőrmester évi 67 kor. 20 fillért fizetne be ugyan csak havi részletekben az egyesület pénztárába. A tisztikar szintén havi díjának 4%-át fogná befizetni. A csendőrségi (szolgálati) pótdíj és egyéb mellékletmények érintetlenül maradnának.

Kik részesülnének nyugdíjpótlékban?

Az egyesület mindazon tagjai, a kik *legalább is tíz évi tagsági díjat fizettek be.* Hogy tehát valaki magának és családjának a nyugdíjpótlékra az igényt megszerezhesse, szükséges, hogy a 10 évi tagsági díjat befizesse.

A testületben hosszabb idő óta szolgáló egyéneknek megengedtetnék azonban, hogy a rendfokozatuknak megfelelő 10 évi tagsági díjakat egy összegben előre, vagy 5 éven belül befizethessék, a mikor is nyugdíjazásuk esetén azonnal a pótlék élvezetébe lépének.

Például: Egy idősebb járásőrmester, a ki előrebaldott koránál, vagy testi törődöttségénél fogva előreláthatólag 10 évig már nem szolgálhat, de magának a nyugdíjpótlékra való igényt megszerezni óhajtaná, a 10 évre eső 672 koronát egy összegben előre, vagy pedig évi 67 kor. 20 fill. helyett 134 kor. 40 fillért fizethet be; előbbi esetben azonnal, utóbbi esetben pedig 5 év múlva lép a nyugdíjpótlék élvezetébe.

Hány évig kellene fizetni, hogy valaki a legmagasabb összegű nyugdíjpótlékot kapja?

30 évig. Azután a fizetések még abban az esetben is megszűnnének, ha az illető a testületben tovább szolgál is.

Kinek mennyi nyugdíjpótlékra lenne igénye?

10 évi befizetés után:

csendőr	évi	100	K.
őrsvezető	"	125	"
őrmester	"	150	"
járás- és törzsőrmester	"	175	"
hadnagy	"	200	"
főhadnagy	"	250	"
százados	"	350	"

őrnagy	évi	475	K.
alezredes	"	600	"
ezredes és tábornok	"	800	"

Ezen összegek 10—20. évig 2—2%-al, a 20—30. évig 3—3%-al emelkednének, úgy, hogy a legnagyobb kiszabot, a melyet valaki elérhetne a következő:

30 évi tagsági díj után:

csendőr	évi	150	K.
őrsvezető	"	187.50	"
őrmester	"	225	"
járás- és törzsőrmester	"	262.50	"
hadnagy	"	300	"
főhadnagy	"	375	"
százados	"	525	"
őrnagy	"	712.50	"
alezredes	"	900	"
ezredes és tábornok	"	1200	"

A nyugdíjpótló főbb előnyei tehát abban lennének, hogy:

1. akkor fizetné ki tagjainak aránylag a legnagyobb pótlékot, a mikor azoknak tényleg a legnagyobb szükségük van rá, vagyis a mikor az állam által utaltványozott nyugdíjuk a legcsekélyebb;

2. csekély tőkebefizetés ellenében oly magas összegű évjáradékot biztosítana, a mit semmiféle más intézet nyújtani nem képes;

3. az évjáradékot nemcsak a tag maga, hanem elhalálása esetén — a tag által élvezett nyugdíjpótlék 75%-át — annak özvegye szintén élete végéig, vagy özvegy nem létében a szülőtlén árvák 18 éves életkorukig élveznék.

Példák:

ad 1. Egy csendőr 10 évi szolgálattal nyugállományba megy; évi nyugdíja átlag 300 korona. Ily esetben tehát 100 korona évi pótlék már nagyon jól esik.

ad 2. Egy csendőr 10 év alatt befizet havi 3, összesen 360 koronát. Ezen összeg, ha takarékpénztárba helyezte volna, kamatos kamattal — nagyon is előnyösen — számítva 500 koronát tenne ki. 500 koronának azonban csak 20 korona az évi kamata, melylyel szemben az egyesület 100 koronát, tehát évi 80 koronával többet fizet.

ad 3. A csendőr — mondjuk — 20 évig, özvegye pedig 10 évig élvezi a 100, illetőleg 75 korona nyugdíjpótlékot; így az egyesület a tényleg befizetett 360 korona ellenében fizet 30 éven át összesen 2750 koronát.

Mi történnék azon tagok befizetett tőkéjével, a kik a 10 évi tagsági díj befizetése előtt válnak meg a testülettől?

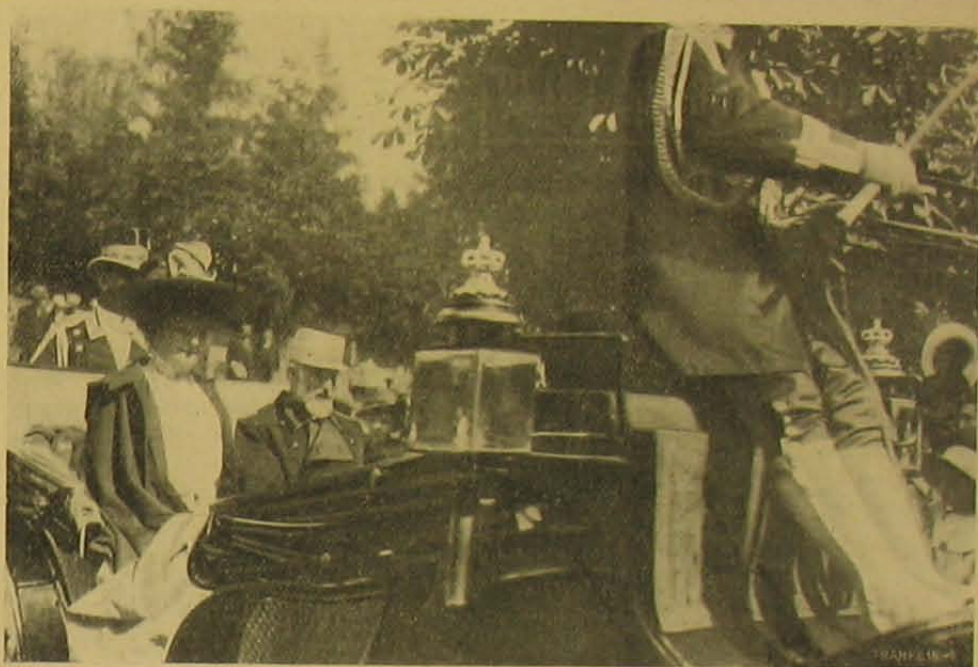
Azok a kilépésük időpontjáig befizetett tőkéjüket annak 2½%-os kamataival együtt egyszerre egy összegben megkapuák.

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszer, egyszerűtől a legdrágábig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Hohenberg Zsófia hercegnő a román királyiál a bovonuláskor.

Mária román trónörökösne gyermekeivel a népünnepon, román nemzeti viseletben.

Ferencz Ferdinánd trónörökös látogatása Sinalában.

Hol, semmiféle biztosító intézet nem fizeti ki a tőkét a kimentőkkel együtt s a nyugdíjpótló egyesületeink is csak úgy volna képes erre, ha vezetése stb. a m. kir. belügyminiszteriumban alkalmazott előjárónk hathatós pártfogása révén és a belügyminiszteri ur ö Nagyméltóságának közreműködésével folyton nem fogná az alapot terhelni, azóval személyes kiadásai nem lennének, avagy ha után lennének is, azok előnyös és egekély önszereget fogának kitanni.

Hogyan fizetnék a tagok a tagsági díjakat és hogyan kezeltenék az egyesület vagyona?

A szárnyparamusonokállok (segédintézetek) az esedékes önszereget minden hó 1-én a szádból (bavidjából) levonnák s azt postatakarékpénztári lapokon az egyesület címére postán elküldönek; az önszereget átvételükig postatakarékpénztárilag kezeltenék. A felesleges tőke egy része állami értékpapírok és biztos részvények vásárlására fordíthatnák, a forgalmi tőke pedig folyó számlára elsősorban hazai pénzintézetnél gyűmölösztelnék.

A felügyeletet egy tisztekből, a belügyminiszterium csendőrségi osztályának kiküldöttjéből és legényeági állományba tartozó egyénkből álló vegyes felügyelőbizottság gyakorolná a m. kir. honvédelmi miniszterium főfelügyelője alatt.

Az évi mérleg a „Csendőrségi Lapok”-ban tétlenék közzé.

Minden egyes tag egy nevére kiállított, 30 évre szóló és az alapszabályokat magában foglaló tagsági könyvet kapna, melyben minden egyes befizetés feltüntetendő. Ezen tagsági könyv leszámolás alkalmával az egyesület irattárába tétlenék.

A nyugdíjpótló-egyesülettel egyidejűleg egy uon kevésbb fontosságu másik intézmény életbeléptetése is terveztetik s ez egy:

•Csendőrségi nevelőintézet

Itzárólag ténylegesen én nyugállományú csendőrségi tiszteknek középiskolába járó hágyermekoi, valamint a szülők len árvák részére.

Felelegeesen tartom kiemelni azt, hogy a nyugdíjpótló egyesületek nagy előnyei szinte eltörpülnek a nevelőintézet által nyújtandó kedvezmények mellett.

Egy csendőrségi internatus.

Oly szép, oly fenkölt, nemes eszme, hogy nem kérelek csendőrt, a ki szeretettel nem gondolna rá!

Nevelni oly gyermekeket, a kik szüleik montolva elhelyezési viszonyai miatt nélkülözni kénytelenek a magasabb iskolázottság minden előnyeit. Szüleik a legnagyobb odaadás mellett nem képesek elteremteni az anyagiakat, a melyek nélkül iskoláztatás nincs. Hány szülő zárja magába szívfejdulmait, a midőn látnia kell, hogy ügyes, szorgalmas és jól tanuló fiát nem isko-

lázthatja tovább s a felső iskola után kénytelen a szorongó kora gyermekeit oly pályára adni, a hol lehetőségeit nem érvényesítheti majdan úgy, a hogy azt magasabb előképzettség után tette volna?

És a szülők nem érhet semmi gúnc! Csendőrséink 35—40 évesek, mire megörsülnek. Mire a gyermekek felesperednek, az apa legtöbb esetben már nagyon közel áll a nyugdíjazáshoz. Még jó, ha csak 1—2 gyermek van!

A szerető és előrelátó szülő inkább küzd és nyomorog, fárad, minden fillérrel gyermekére szánja, csak hogy egy polcezal is magasabbra emelhesse szive szerelmét, mint ő maga állott. Állomáshelyén vannak iskolák, megragadja az alkalmat, s embert nevel sélből.

De mit legyen egy oly családura, a ki 6—7 gyermekkel egy nyomorult falucskában van elhelyezve, a hol csak népiskola van? Nem áldozhatja egész vagyontkáját egyik gyermekére a többiek rovására! Nem emelheti gyermekeit magasabb polcra, sőt ellenkezőleg, azok előreláthatólag oda sem fognak jutni, a hol atyjuk áll!

Hágyedni pedig? Isten mentse!

Ne értsenek kérem félre! Nem azt akarom ezáltal mondani, hogy minden szülő lateimort, orvost, ügyvédet stb. neveljen gyermekéből! Korántsem. Mindig az élet irányozza a nevelést. Nem elég az, hogy valaki elvagozzen nyolcz gimnáziumot, vagy reált s azután kilépjen a nagyvilágba. Abból még nem él meg. A gyermekek nevelését irányítani kell, még pedig nem a jelenlegi, hanem azon viszonyokhoz mérten, a melyek majd akkor fognak uralkodni, a mikor a montani kis fiú kénytelen kilépni az életbe! A tudományos pálya már ma is túl van zsufolya! Mi lesz ebből 20—30 év múlva? — Akkor majd — emberi számítás szerint — csak a gyakorlatilag képzett ember fog igazán boldogulhatni. Így képzett kereskedő, egy intelligens iparos és mezőgazda meg fog állni az élet forgatagában, annak majd nem kell félni attól, hogy nem lesz mit aprítani a tejbe. Magyarország lakosságának talnyomó részben mezőgazdasággal foglalkozik, a mely napról napra intenzívebben kezeletik. Kereskedelmünk és ipartelepünk most vannak felvirágzásban s 50 év múlva — előreláthatólag — uranykorukat fogják élni! Hogy azonban azt előrhessük, székkégyünk van jól képzett mezőgazdákra, ügyes, intelligens s nagyálkórú kereskedőkre és iparosokra! Hízzel azonban korántsem azt akarom állítani, hogy akkor majd orvosokra és ügyvédekre, tanárookra stb. székkégy nem lesz! Sőt ellenkezőleg! De ezen pályákon csak a kiváló szellemek fognak boldogulhatni, a közönséges erők pedig — a pályák túlszűfoltása miatt — az ismeretlenség homályában fog elveszni.

Minden téren elsősorban szakosok lesznek keresve s ily szakosok kiképzésénél óhajl segítségül nyújtani a létesítendő internatus első sorban oly szülőknek, a kik

Ha fáj a feje

ne tótvázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakaesabb migráint és fejfájást elműasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyyszerész Kispeszen. Orvokok által ajánlja. Három doboznál ingy. postai szállítás.

A Horn-énekkar a sinai kolostor előtt,

Román nemzeti tánc a népünnepen.

Ferencz Ferdinánd trónörökös látogatása Sinaiban.

gyermeküket anyagi erőiken felül nem iskoláztathatják. Az eszme szép, célja nemes s eredménye: áldásos.

Megvalósítása azonban — megfelelő pénzalap hiányában — nagyon nehéz!

A nélkül, hogy bármely életképes javaslatnak praëjudikálni óhajtának, az internatus létesítését a következőkép vélelem lehetségesnek:

Van nekünk egy a csendőrség álléreiből összegyűjtött tőkénk, körülbelül 20,000 korona, a mely a feketehegyi otthon létesítésére lett összegyűjtve. Azt hiszem jólelkű, szeretett felügyelőnk felszólítására a csendőrség minden egyes tagja örömmel adja beleegyezését ahhoz, hogy ezen összeg az internatus céljaira fordíttassék. A nyugdíjpótló egyesület szintén jelentékeny összeget tudna évenként rendelkezésre bocsátani; a mi azonban még mindig nem elég ahhoz, hogy ezen alap jövedelméből évenként 30—50 gyermeket lehessen tanítani. Még mintegy 30—40,000 koronára van szükség. Ezen hiányzó összeget a csendőrség kebelében volna legcélszerűbb összegyűjteni. A nemes eszmét mindenki örömmel támogatná a tisztikar épűgy, mint a legénység, a nős épűgy, mint a nőtlen.

Hiszen 10,000-en vagyunk. Ha mindenki csak két koronával járul hozzá — s ezen összeget a legfiatalabb csendőrtől is méltán elvárhatják vezetőköreink akkor, a midőn kizárólag csak legénységünk érdekéről van szó, akkor az internatus felállításához szükségeltető összeg már majdnem megvan. A hiányzó rész be fog gyűlni tisztí karunk közismert gavallérságából s a gyermekes altisztek adományaiából.

Kizártnak tartom, hogy a nemes eszme megvalósítása a csendőrség egyéneinek szűkkeblűségén szenvedjen bajtörést! Ez nem lebeteséges.

Mily büszkeséggel töltheti el mindenki keblét, a mikor azzal dicsekedhetik, hogy saját erőnkől létesítettünk egy nyugdíjpótló egyesületet, a mely hivatva van megkönnyíteni idő előtt szolgálatképtelenné vált bajtársaink anyagi jólétét; megalkottunk egy internatus, a melyben szerény viszonyok között élő altisztek gyermekei teljesen díjtalanul lesznek felszerelve; mily nyugalommal várhatja utolsó percét az apa, vagy anya abban a boldog tudatban, hogy hátrahagyott kedvesei nem maradhatnak támasz nélkül, mert keblőkre veszi őket az internatus, a melynek létesítéséhez ő maga is hozzájárult s derék, becsületes férfiakká neveli fel őket.

Mily óriási kamatot hoz a közjó oltárán áldozott néhány fillér!

Az internatusba oly csendőrök gyermekei vétetnének fel, a kiknek szülei nincsenek abban a helyzetben, hogy a polgári iskolákat jeles eredménnyel elvégzett gyermekeiket középiskolákban továbbnevelhessék és a volt csendőrök árvái. A gyermekek iskoláztatása, nevelése és teljes ellátása, beleértve a ruházatot is, teljesen díj-

talan lenne. A szülők csak az utazási költségeket fedezik, gondoskodnak gyermekeik fehérműről és egy csekély összegű, kisebb magántermészetű kiadások fedezésére elegendő zsebpénzről. Teljesen vagyontalan fél, vagy szülőtlén árvák természetesen minden szükséglettel az intézmény részéről láttatnának el.

Az internatus egy nyugdíjazott tiszt felügyelete alatt állana, ki mellé nevelői szerepre intelligensebb 2—3 altiszt osztatnék be.

A tanulók bármely középiskolát látogathatnak, pályát szabadon választhatnak.

Az intézet egy mindent magában felölelő tervezet szerint működnek.

Nagyjában ezek volnának azon irányelvek, a melyeket — előjárói meghagyás folytán — én voltam szerencsés közölni a két létesítendő új intézményről.

Korszakot alkotó intézmények! Nemes intenciók inspirálták vezető köreinket, a mikor az eszmét felvetették; alárendeltjeik jóléteért küzdenek, a mikor felelősségteljes állásuk tudatában minden tehetséget, tudásukat, egész Énjüket latba vetik oly eszmék megvalósításáért, a melynek gyümölcseit előreláthatólag ők élvezik legkevésbbé: hazafini szolgálatot teljesítenek akkor, a mikor legénységünk gyermekeit karolják fel és nevelnek belőlük derék és becsületes honpolgárokat.

Kisérje áldás munkájokat.

Majd ha ez intézmények tevékenységének áldásos gyümölcseit ezrek és ezrek élvezendik, meglesz az az erkölcsi elégtételük, hogy mindezen jóval ők árasztották el intézményünk tagjait.

Tettüket arany betűkkel írja majd fel a történelem lapjaira, nevüket pedig áhitattal és szeretettel fogják emlegetni rokkantjaink, az özvegyek és árvák.

Mi pedig — barátaim — azzal háláljuk meg előjáróink eme nemes törekvését, hogy szerény tehetségünkhöz képest igyekezzünk egy-egy követ bordani ahhoz az épülethez, a melynek falai között a legáldásosabb és legnemesebb tevékenység fog honolni.*

Gyermek a bűnözés terén.

Irta: Praxly Lóránd csendőrfőhadnagy.

III.

(Vége.)

Az alkohol sok baj okozója. Végtelen romboló hatása van a szervezetre s azzal együtt őrli a lelki erőket is, felemésztve így az embernek a jóra és a nemesre való törekvési képességét. Az alkoholisták (a szesz italok rabjai) tekintélyes százaléka kórház és börtön lakója lesz és teljesen elveszett tagja a társadalomnak. Egy

* Lapunk szerkesztősége értesíti olvasóit, hogy az esetleg felvetendő kérdésekre, a tervek mikénti megoldására vonatkozó min. Jellemű további felvilágosítást a szerkesztői tisztelet rovatóban adja meg.

Brucker Győző Nándor és Társa
órás, ékszerész. **GVÖR 33. sz.**

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

elmarvos véleménye szerint a férfőrültek 60 perzentje az alkoholnak köszönheti borzasztó sorsát, de reájöttek hosszas megfigyelések után az orvosok arra is, hogy az összes betegségek $\frac{1}{3}$ -át az alkohol mértéktelen élvezete idézi elő.

Az alkohol — mint tudjuk — a szeszes italok főalkatrésze; tulajdonképen a cukor szerves erjedésénél képződik. Szintelen, gyulékony folyadék, mely az emberben a szellemi működést bizonyos mérvig élénkíti ugyan, de túlságosan élvezve csaknem minden életszervünkre károsan hat; a túlévezete pedig egyenesen szülőanyjává lesz súlyos testi és lelki bajoknak.

Különösen azon italok élvezete káros, melyek az alkoholt nagyobb mennyiségben tartalmazzák. Állami közművelődési, egészségügyi, erkölcsi szempontból tekintve ma a legdrágább itálnak mondhatjuk, mert a legdrágább kincseinket követeli cserébe, t. i. az egészséges testi és lelki életet. Bizonyos dolog, hogy hatalmas ellenségünk a korsmaasztalok sok gonoszának fészkei, melegágyai.

Tanulmányom szempontjából azonban csak annak bizonyítására igyekezem, hogy az alkoholista szülők nem nemzenek egészséges utódokat. Eltekintve attól, hogy az ital a nemzési képességet hátrányosan befolyásolja, az alkoholista szülők kisebb gondját képezi a gyermeknevelés, a helyett jobb szórakozást és gyönyört találnak az örökös mámor, részegség állapotában. Ez pedig mind-mind a gyermeknevelés rovására esik.

A részeg ember elől kitér mindenki, sőt még a nemi gyönyörökért pénzért áruló utcai nő is, a családnak annál inkább utált és gyűlölt alakja. Igazán kínos látni az ilyen szánandó teremtés helyzetét, ki előbb-utóbb önmagát pusztítja el a lassan ölt mérreggel.

A családban, különösen az utódok érdekében, nagy szükség van arra, hogy a szülők egészsége fenntartásuk és azok képesek legyenek a gyermeknevelés nehéz és kényes tisztjére. Ennek pedig nagy ellensége az alkohol, mert a testi és lelki elcsatnyulást idézi elő, az utódokra, de ezzel kapcsolatosan a társadalomra és végeredményben az egész nemzeti életre végzetes károkat okoz.

f) Az oktatás és nevelés hiánya — mint azt tanulmányom legelején írtam — e téreni elmaradottságunkat igazolja. Miért állítom ezt? Mert ma az az általános nézet, mely egy kissé már elavult, hogy az iskola tanít, a szülő pedig nevel, — vagy legalább is a kötelességek így oszlanak meg. Teljesen új még az a valóban helyes eszme, melynek mogvalósításával már erősen kezdnek foglalkozni, hogy t. i. az iskolákban ne csak tanítassanak, hanem neveltessenek is a gyermekek. Erre szükség van. Ma ott tartunk, hogy a megélhetési viszonyok mostohasága a családfőt teljesen elvonja otthonától, folytonos lekötöttsége lehetetlenne teszi, hogy

gyermekével foglalkozzék, azokat nevelhesse. Ha most már az anya is munka után jár, a mi elég gyakori, a gyermek teljesen magára marad a korán nyílik alkalmára — ellenőrzést nélkülözvén — megismerkedni azokkal a dolgokkal, melyek korai tudása a legtöbb esetben romlását segíti elő. A házi, az otthoni nevelés hiányát tehát az iskolai neveléssel kellene pótolni és a tanítás mellett a kedélyi (vallási és erkölcsi) élet kimunkálásával foglalkozni. Ezt pedig nem teszi az iskola. Nem teszi pedig azért, mert a tanítási anyag a tanító összes idejét leköti, tevékenységét igénybeveszi, de a tanulóknak nem nyújt időt a mozgásra, a test felfrissítésére, hanem megerőltető szellemi munkát kell végezniök, mely a kedélyi élet tompulása mellett tönkreteszi a szemet, a gerinczet s különösen az idegeket.

Az igazság tehát az, hogy a nevelés hatékony eszköz a bűnözés elleni küzdelemben; az állam legfőbb érdeke pedig az, hogy minden rendelkezésére álló és igénybevehető eszközzel küzdjön a bűn ellen.

Bizonyos, hogy az állam előrehaladásátos szükség van minél nagyobb szellemi erőre, tökére (és ezt az iskola adja meg az oktatással), de nem tagadhatjuk le, hogy az csak úgy ér valamit, ha azzal együtt gyarapszik az erkölcsi töké is (melyet pedig a nevelés teremt meg). Mert elvégre szellemi téren haladni, erkölcsben pedig süllyedni, mégis csak hanyatlást, tépett vitorlájú, tört lapátu hajót jelent.

g) Végre pár szóval megemlékezem a nyomor és a rossz egészségi viszonyokról, mint olyan tényezőkről, melyeket szintén el kell ismernünk jelentékeny bűnforrások gyanánt.

A rossz egészségi viszonyaink különösen a gyermekek egyenletes testi fejlődését akadályozzák meg, a nyomor pedig — fájdalmas közérzés léven — elkeseredést szülve, a lelki egyensúlyt billenti meg s ezzel hajtja igen közel már a fiatalokot is a bűnözéshez.

A nyomor a szegényedés jele, ez pedig napjainkban ijesztő mérveket ölt. És ha elbisszáljuk, hogy nem más az, mint „bilincsek nélküli szolgaság”, megértjük könnyen azt is, hogy a nyomorban a természetadta tehetőségek nem fejlődhetnek úgy ki, mint kedvező körülmények között s hogy a nyomor ölen az értelmi, a lelki, az erkölcsi kiművelés teljesen lehetetlenné tétetik s még a legerősebb egyéniségeket is a züllés útjára szoritja.

Az alsóbb néposztály már évtizedek óta érzi a megélhetéssel vívott kemény harc átkos nehézségeit, melyekben az önzés és haszonlesés játszik a legjelentékenyebb szerepet. Szomorú, hogy ebben a harcban az élelmes, a surlangos, ravasz és gonoszabb elem jut győzelemhez, a jóhiszemű, becsületes elem pedig rendesen elbukik.

Általánosán ismert tény, hogy az alsóbb néposztály-

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummiokból 20% árengedm. részesülnek.
Árjenzeket ingyen és bormentre küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép
uagyraktár

SZEGED.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havtérletfizetésre.
— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

nak nem igen biztos a kenyere s még a jelesebb munkás is képes magának annyit keresni, hogy családjá jövőjéről — valami kis tőke biztosításával — gondoskodhassék. Így kerül azután mostoha helyzetbe, melyből a kivezető utat sem találja meg; a keserűség urra lesz szívében s a számító ész helyett a felkorbacsolt szenvedélyek veszik át a vezérszerepet. Az ilyen emberben mindig több az állat, mint az ember. A ki- csapongás örvényebe süllyed s itt azt a kis keresményt is eltékozza, a mi talán a család napról-napra való fenntartására elegendő lett volna. Az aszony s a gyermekek éheznek; az éhség ezekből is kiöl minden jót s az állam veszélyes, ingyenelő tagjaivá teszi őket.

A nyomor igen sok áldozatot követel s mert tág kaput nyit a testi és lelki elsüllyedéshez, veszedelmes forrása a bűnözésnek, de különösen veszedelmeket hord magában a fiataloknál s ha idejében gát nem vetetik neki, el nem képzelhető a kár, melyet a társadalom s az állam fog szenvedni általa.

As *n*—*g*) alatt részletesen megemlékeztem azon tényesokról, melyek a fiatalokak büncselekményeit kitermelik. Láthatjuk, hogy az állam s a társadalom rosszról gyökere, praeventiv intézkedésekre van szükség, hogy a bajnak eleje vételessék; mert — a siker némi reményével is — e kérdés csak úgy oldható meg, ha minden lebetűség megtétetik az iránt, hogy a magasabb cél: a jövő embereinek, a gyermekeknek a bűn karmai közül való megmentése elérhessék s így a feladat: t. i. a bűnös gyermek soha többé vissza ne térjen azon körbe, a melyben megromlott, megoldassék.

Biztos anyagi, illetve gazdasági élet, vallásos és erkölcsös nevelés, kedvező egészségi viszonyok, a fiataloknál hatalmason gátolják a bűn elhatalmasodását.

Épen legfőbb ideje, hogy a bűnös bajlamokkal telített vér helyett a szervezetbe egészséges, tiszta vér eresztessek, hogy a lelki egyensúly fenntartása és megővése mellett az életküzdelmekre tetterős egyének állíttassanak ki.

A családi élet tisztántartása, viszont a vallás és erkölcs védelmezése által a degeneratio sorvasztó karjaiból ki kell menteni a szerencsétleneket és az akarat fegyelmezése, az értelem művelése, a szenvedélyre való hajlam fékezése, a bűnös ingerek leküzdése, a kedélyi élet egyensúlyának helyreállítása által odahatni, hogy a beteges állapotok, melyek e téren uralkodnak, megszűnjenek.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Eghajlatunk átalakulása.

Több mint *64* század óta folynak már a rendszeres meteorologiai megfigyelések Európa minden részén; egyes helyeken sokkal régibb idő óta is, s e mellett annyi sok följegyzés maradt fenn a régi krónikákban

is az időjárásról, a mint több ek között a „Terminészet-tudományi Közlöny” több év óta szorgalmasan összehordott anyagából is látjuk, hogy eghajlatunk változásáról a legutóbbi századokra vonatkozólag néhány általános következtetést már csinálhatunk. De ezeknél az adatoknál is biztosabbak azok a változások, melyeket az állat- és növényvilág életében tapasztalunk s a melyekről szintén meglehetősen számú följegyzéseink vannak a régi időkről.

Tudvalevő dolog, hogy a jégkorszak Európában is megvolt, s annak elmúlása után fokozatosan történt a föld fölmelegülése. Harom ezredévvél ezelőtt a geologia tanúsága szerint Görögország és Olaszország őserdeiben lényegileg ugyanazok a fák és bokrok éltek, melyek ma Közép-Európában otthonosak. Később azonban az eghajlat melegedése következtében felváltották ezeket a subtropikus növények, mint fenyők, ciprus, gesztenye, szőlő, füge, olaj, babér, leander, pistácia, citrom, szentjánoskenyérfa, törpe pálma s mások, melyek kezdetben mind nem voltak Dél-Európában s a régi írók tanúsága szerint csak lassanként vertek gyökeret és terjedtek el. Némelyik ezek közül ma már éjszakra is fölhatott. Franciaország déli részén, Fiume mellett, sőt Hollandiában és Angliában is tenyésznek már ezek a subtropikus növények, legalább részben. Mindebből az következik, hogy Európa eghajlata a történeti időszak alatt fokozatosan és határozottan melegebb lett.

A szőlő bazája például a Kaspi-tenger déli partmelleke volt, innen vitték át először a görög szigetekre, de már Homeros korában egész Görögországban annyira elterjedt, hogy a bor nemzeti itallá lett. A középkor kezdetén már elkezdették a szőlőt Közép-Európában is tenyészteni; csaknem folytonosan haladt a termelése s mindjobban sikerült, úgy, hogy ma már Európának legnagyobb részében otthonossá lett, világos jeléül, hogy Európa eghajlata melegedett. Caesar korában az erdő s mocsaras Közép-Európában még basztalan kísérlet lett volna a szőlő és búza termesztése, legalább a legtöbb helyen.

Nevezetes azonban, hogy Európa hőmérsékletének emelkedése időközben már megszűnt s kétségtelen jelei vannak, hogy jelenleg új eghajlati változásnak nézünk elébe.

Afrika éjszakai partjain a rómaiak idejében még virágzó élet volt; hasonlóképp Kis-Ázsiában és Palesztinában is. Most mindazokon a helyeken csak kivétel a termékeny vidék s a legtöbb helyt a pásztorok is alig élhetnek meg. Itt azonban a változást legalább egyrészt a politikai állapotoknak s a romlásoknak lehet tulajdonítani. Sokkal világosabb az, hogy a Fekete-tenger és a Kaspi-tenger vidékén maga a zordabbá lett eghajlat pusztít. Évek hosszú sora óta hidegebb a tél, mint az előtti. A Kaspi-tenger déli részén és Görögországban elpusztult a hajdan virágzott datolya-pálma.

Odesszában, mely pedig Magyarországgal csaknem egyenlő szélességi vonalon fekvő hely, az átlagos hőmérséklet csaknem állandóan csökken. Sok helyen Európában elpusztult a szőlő a növekvő hideg miatt is, különösen Berlin környékén a jelen században, mivel már nem volt elég meleg a szőlőszemek megérése.

Lancaster belga meteorologus szerint a Hannover és a Loire között fekvő vidék átlagos hőmérséklete az utóbbi években mintegy két Celsius-fokkal apadt; ellenben Norvégiában és Finnországban egy foknyi hőmérséklet emelkedés mutatkozik. Az észleletek oly számsak és kétségtelenek, hogy Flammarrion már is új jég

korszak közeledését jósolja. Ez azonban nyilvánvaló túlzás, mivel az észleletek azt mutatják, hogy a hideg nyáron növekszik, ellenben a téli hónapok hőmérsékleteiben bizonyos gyarapodás mutatkozik. Tény, hogy a jelen század második felében a tél később kezdődik, mint előbb, de a nyári hónapokban sokkal több a hideg nap, különösen Európa nyugati részében a sok esőzés következtében. De nem kell elfelednünk, hogy itt az időjárásra nagy hatású a bires golf-áram, melynek többnyire nyugati szélei nyáron nedves és hűvös, télen pedig nedves és meleg levegőt hoznak.

Igy alakul meg nálunk a mérsékelt, enyhe nedves éghajlat, mely különösen Wight szigetén Angliában pompás tenyészetet teremt. A növényvilág fejlődésére nézve ugyanis nemcsak meleg szükséges, a mint a kopár déli vidékeken is tapasztalhatjuk, hanem inkább mérsékelt nedves melegség. A golf-áram minden másodperczen 18 millió köbméter vizet visz éjszak felé a gyorsasága télen legnagyobb, vagyis naponként 53. a tengeri mérföldnyi, és így a vidékre tett hatása nagyon megérthető.

A golf-áram hatásának lehet tulajdonítani részben, hogy Grönland, mely Nagy Károly korában még réttel borított föld volt, ma egészen jégborított vidék s részben megközelíthetetlen. A golf-áramot ugyanis a mexikói öböl előtti folyvást növekvő korall zátonyok, különösen Florida alatt, az utolsó ezer évben Európa felé terelték. Ez az áram tette a hajdani jégszigetet (Izland) lakhatóvá, úgy, hogy Grönland és Izland most már jogosan cserélhetnének nevet.

A golf-áram óriási víztömege mindjobban olvasztja az éjszakai sarkról jövő jéghegyeket s melegíti a tenger vizét, így átalakítja az éghajlatot. Hasonlóképp az esőségek szaporodása a nyári hónapok alatt folyvást hátrább szorítja a havasok jégárjait, s így Közép-Európában értizedről évtizedre terjed a nedveshűvös nyár, a ködös melegebb ősz és a melegebb tél.

KÉPEINK HEZ.

A trónörökös-pár Romániában.

Trónörökösünk: Ferencz Ferdinánd főherczeg, nejevel Hohenberg Zsófia herczegasszonynyal a napokban Romániában járt, a hol Károly román királyt látogatta meg. Sinaiában, Románia egyik legszebb üdülőhelyén, uralkodókat megillető vendéglátással fogadta a román udvar a trónörökös párt s ott tartózkodását különféle katonai és polgári ünnepekkel igyekezett kellemessé és szórakoztatóvá tenni. A jelen számunkban közölt képek a fogadtatás és a trónörökös pár által is meglátogatott népünnepély egyes részleteit mutatják.

HIREK.

Garázdálkodás. Kisküküllőmegyében Kerelőszentpálon Torma József ottani lakos július 22-én délután szüleit és Ferencz nevű testvérét megverte s utóbbi egy járomszöggel megölésére fenyegette. A garázda legény megfészesítésére a szorongatott család szomszédságában levő postahivatalból, a postamester telefonon a községi jegyzőt kérte fel, ki az őrsere sietve viszont az egyedül bon-

levő Biró Mihály csendőrt kérte fel, hogy menne vele Tormáék lakására. Biró csendőr kardot kötve, a jegyzővel Tormáékhoz sietett s ott a még mindig garázdálkodó Torma Józsefet garázdálkodásának abbahagyására hívta fel s egyben tudtára adta, hogy cselekményeért fel fog jelenteni, aztán pedig a jegyzővel együtt onnan eltávozva, hazafele indult. Alig távoztak azonban a Tormáék lakásáról, Torma József utánuk rohant és Biró csendőr elé állva, azt mellen ragadta és kétszer arcul ütötte, majd pedig őt átnyalabolva magával a földre rántotta. Biró csendőr a földről felugorva kardot rántott s az ismét neki rohanó Torma Józsefnek balkarját csuklóból, egy vágással teljesen levágta. A súlyosan megsérült Torma József, Biró csendőr által elsősegélyben részesített, majd orvosi ápolás alá vétetvén, annak rendelkezése, még 22-én éjjel, a marosvásárbelyi kózkórházba szállítottott, hol 23-án délelőtt meghalt. Biró Mihály csendőr sértetlen maradt.

Megtámadott csendőr. A hevesmegyei Ludason Cserős Károly ottani őrsbeli csendőr július 18-án este 9 órakor, sétalözben Árvai Istvánt a község közepén, mert az a csendőrséget szidalmazta, igazolásra hívta fel. Cserős Károlyt az Árvai Istvánnal folytatott tárgyalása közben, Árvai István és 13 társa, ludasi lakosok, megrohantak és kövekkel megdobálva, fején és állán megsebesítették. Cserős Károly kardot rántva azzal támadói közül Árvai István, Czékány Sándor, Erki Sándor és Nagy József ludasi lakosokon 8-tól 20 napig terjedő gyógytartamot igénylő sérüléseket ejtett, mire a sérült támadók társai, a támadással felhagyva megfutamodtak. Cserős Károly csendőr, kinek sérülése szintén súlyosabb természetű, ápolás illetve gyógykezelés végett, július 19-én az egri cs. és kir. csapatkórházba szállítottott.

Czigányok betörése. Július 21-ére virradóra eddig ismeretlen számú és nevű kőborczigányok felfegyverkezve a zalamegyei Balatonudvari községben a község-házába betörték s az ott talált Wertheim-szekrény feltörése után 7 darab 100 koronást, több 20 és 10 koronást, összesen 840 korona hivatalos pénzt elloptak. Ennek megtörténte után Veszprém felé menekülve, Aracs községben Őri József ottani lakos kárára, annak záratlan állójából egy bajszemere bályogos, 8—10 év körüli, piros pej kancsa lovat is elloptak. Az ismeretlen cigányok elleni nyomozást a keszthelyi szakasparancsnokság szélesebb körben elrendelte.

Tűz. A zalamegyei Kaposcs községben július 25-én keletkezett tüzvész alkalmával 10 ház esett a lángok martalékául. Ez alkalommal az ottani őrs lakotnya ablakai is beégtek. A laktanyán egyéb kár nem történt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Milyen időse a föld? A föld korának meghatározására kiszámították, hogy mennyi idő kell egy a naptól elszakadt égítestnek, míg annyira kihűl, hogy rajta szerves élet keletkezhessen, és ezeknek a számításoknak az alapján a föld korát mintegy 240 millió évre becsülik. A rádium és a radioaktivitás felfedezése óta a föld korának a meghatározására új módszer is kínálkozik, a melyet Strutt angol természettudós próbált ki először. Mint a „Nature” című francia természettudományi

Lábizzadás
Kézizzadás
Hónaljizzadás

egy óra alatt megszűnik a Molnár főle

Sudorán

használata által

Ez egy amerikai recept szerint készült legbiztosabb izadás elleni szer. Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izadás elleni szerekek: — a porusokat eldugítja vagy összehúzza; hanem az epidermison át beszívódván, az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. — Ár 1 K 20 f., 1 K 30 f. előre való beküldésénél portómentesen szállítom. CLARETÁN tyuk-szemirtó 1 K. Injektio humanaealis (nemibaj ellen) 1 K 20 f. — Kapható a készítőnél: Molnár János gyógyszer, Szombathely, valamint Bpestben Török J. és Nádor gyógyszárakban.

szaklapban olvassuk, Strutt megvizsgálta a thorianit pontos heliumtartalmát, a mely körülbelül kilencz köbczentiméter grammonkint. Radioaktív anyagból ekkora mennyiség helium Strutt számításai alapján csak rengeteg hosszú idő alatt állítható elő, úgy hogy a föld kora feltétlenül több, mint 240 millió év, vagy legalább is ennyi. Strutt még folytatni fogja vizsgálatait.

A kutya mint katonai őrszem. Ujabbán igen sok szó esik a rendőrségi kutyáról. Egy olasz hadtudományi szaklap említi, hogy Olaszországban hadászati czélokra is felhasználják a kutyákat. Bolognában a várárkok őrzetére kutyákat alkalmaztak, míg az öröknek megengedték, hogy — felöltözködve — alhasanak. Az őrségeket felülvizsgáló éjjeli járatok már sokszor alva találták az őrszolgálatot teljesítő katonákat, de a kutyák mindig ébren voltak és felbresszítették ugatásukkal az alvó őrszemeket. Egy ilyen kutya-őrszem akadályozott meg egy katonát abban, hogy társával a pyrotechnikus laboratóriumot kirabolja. Az egyik katonát ugyan jól ismerte a kutya s ebben biztak a tolvajok, de az idegen szagot is megérezte s hangos ugatással figyelmesé tette a többi katonát a tolvajok szándékára, a mely így meghiúsult, mert azonnal elfogták őket.

Hogyan gyógyítják a fakirok az influenzát. Az influenza mindig időszerű, így nem lesz érdektelen, ha a következőkben elmondjuk, hogy az indiai fakirok hogyan gyógyítják ezt a kellemetlen nyavalyát. Ők a gyógy módjukat «pranayama»-nak hívják, a mely körülbelül annyit jelent, mint «az életerő szabályozása». A kúra különben igen egyszerű és a következőkben foglalható össze: A mikor a beteg reggel fölbred, előbb jól kiszellőzteti a szobát és azután hátra fekezik, fejvánkost nem használ, lábát és kezét pedig kinyújtja, de lehetőleg oly lankadtan, a mennyire csak lehet. Ezekután az előkészületek után a beteg csakott szájjal jobb orrlyukán át lassan lélegzetet vesz, a beszítt levegőt 15–20 másodpercig tüdejében tartja és azután a bal orrlyukán lassan kibocsátja. Ezt a műveletet egymásután többször kell ismételnie, de úgy, hogy egyszer a jobb, másszor pedig a bal orrlyukon át történik a belélegzés. Ez az eljárás a fakirok állítása szerint rendkívül jó masszázsa a légzőszervekre nézve. A vérkeringés általa élénkül, a tüdő edzettebbé lesz, hirtelen meghülés többé elő nem fordul és az influenza, különösen kezdő stádiumban, pár nap alatt véget ér.

Tulbuzgó adófizető. Jénában egy egyetemi hallgató megjelent az adóhivatalban, hogy adófizetői kötelezettségének eleget tegyen. A diák tulajdonosa egy rozoga hegyi konybónak, melyért telekadó fejében 3 fillért követeltek rajta, azonkívül 25 fillért az adóintés kézbesítéséért. Ez az utóbbi összeg annyira kihozta sodrából a diákot, hogy az intési díjat lefizetvén, diák társaival való beható tanácskozás után száz esztendőre előre kifizette az adóját vagyis 3 márkát, nehogy ezentúl holmi adóintésekkel zavarják.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos leveleket nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva

olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkördéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

F. E. érdeklődő. 1. Mindig azzal, a melynek élvezetében legutóbb állott. 2. 10–15 évig. — 3. Igen. (III. szab. 27. §. c) p.)

Felvidéki csendőr. Mire Ön nyugdíjazva lesz, addigra be lesz számítva. 2. Nem.

H. V. Jelenleg a 20. Előreláthatólag még az év folyamán.

Tudnivágyó. A tíz évi beszámítható szolgálati idővel nem rendelkező időleges nyugállomány csendőr polgárilag is keresetképtelen volta miatt lett időlegesen nyugdíjazva, de szolgálatképességének visszanyerésére még kilátás van. Ily egyén igény jogosultsági igazolványt nem kaphat, ennél fogva állami szolgálatra fel sem vehető, már azért sem, mert a csendőrség még számot tart rá. — Többi kérdése tehát tárgytalan.

O. K. csendőr, Szerednye. Ha a laktanyában senki sem marad honn, akkor a kulcs mikénti megőrzése iránt az őrsparancsnok intézkedik, a laktanya megőrzése a közeg-előljáróagra bízandó.

Pusztai csendőr és Sz. F. csendőr Pelsőszécs. Előreláthatólag s. évi szeptember 1-én. Bővebbet közölni még időszerűtlen.

Érdeklődő. A felügyelő úr szóbelileg adott engedélye alapján viselhetik.

Hajnal. Csendőrtiszti sarjadékok telvétetnek: tényleges állomány zászlósok, valamint tartalékos zászlósok, hadapródok és hadapród-jelöltek. Vonatkozó — melléklet nélküli — egy koronás bélyeggel ellátott kérvény a tényleges zászlósok által előjáróik útján, a tartalékosok részéről illetékes cs. és kir. had-, illetőleg m. kir. honvéd kiegészítő parancsnoksághoz nyújtandó és a szerint, hogy kérvényező a hadseregél vagy honvédségél szolgált. Az őrsön ily jelentkezőket felvenni nem lehet, hanem kérelmük szolgálati uton leendő előterjesztésére utasítandók. Megjegyezzük, hogy a folyó évben — tulzsfeltség miatt — hadapródképző tanfolyam egyáltalában nem fog felállítani.

Lapunk 30. számában. Több kérdézőkötőnek adott üzenetünkbe hiba csuszott be. A katonai (honvéd) egyének s így a csendőrségnek nőülési kérvényei ugyanis, a bélyeg- és illetékszabályok 14. §. t. t. betű és 6. pontjának határozata szerint: A házasságkötés céljából kiállított anyakönyvi kivonatok, (keresztelő levelek), szülői beleegyezési nyilatkozat, a gyámhatóság jóváhagyás pedig az 1894. évi XXXIII. tcz. 50. §. 2-ik bekezdésében foglaltak értelmében bélyegmentesek. A nőülési iránti kérvényre az itt felsorolt mellékleteire, továbbá a törvényes elváltat igazoló bírósági ítéletekre, az özvegyiséget igazoló halotti anyakönyvi kivonatra tehát bélyeget tenni nem kell, az ezeken kívül még becsatolt minden más melléklet azonban bélyegköteles.

Miért nem érti? Mert nem olvasta el figyelemmel adott válaszukat. Ott nem arról volt szó, hogy a magáncsomagok kézbesítéséért a csendőrnek nem jár kézbesítési díj, hanem arról, hogy a postaszolgának nem kell fizetni kézbesítési díjat, még pedig azért nem, mert az a csomagot nem is kézbesíti, miután az a csendőrség által már a postahivatalban lesz átvéve.

Örkényi őrn. 1. és 2. Az illetékszabályzat legutóbbi helyesbítése alkalmával elrendeltett, hogy a nagy mállának a laktanyától a pályaudvarra (hajóállomásra) vagy viszont való szállításaért jövőben 100 klg.-onként 3 kor. tehát 400 klg. után

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummiáruk- és a betegápoláshoz szükséges eszközökről.

KELETI J. O VOSI műszergyáros
Budapest, IV., Korönaherezeg-utca 17.

13 kor. Számítható fel. Ép úgy megengedettett, hogy a nőleu csendőr 50 kgrmnyi kézipoggyászért ugyanezen ezimen az eddigi 50 fillér helyett jövőben 1 kor. 50 fillért számíthatson fel. — 3. Az illetékszab. 47. §. 3. pont utolsó bekezdése értelmében minden körülmények között a család részére külön előfogat vehető igénybe, a mi különben önként értetődik, hisz a nő csendőr nem utazhat cigány módjára?

K. Nikodém csendőr. Keresztnevet változtatni nem lehet.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

Kecsege. $\frac{ttt}{\ddot{a}}$

Verstálány.

A földműves magot forgat vele,
Az első két betű népünk tűziszere
Fenn a hegyek ormán a szélvészszel daczol
De ott látod, ha az Alföldön is lakol.

Következő hármat könyvekben megleled
Hogyha olvasol, hát forgatja a kezéd,
Az utolsó kettőt pedig akkor teazed,
A mikor a hídön kell keresztül menned.

Megfejtési határidő: 1909 augusztus 26.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 29. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Csak annak van beese, a mi ritkán történik». — Betűtalány: «Galambnak van párja, a jó bornak nincsen». — Verstálány: «Felhő».

Helyesen megfejtette: Holtzmann István őrsv. Czinkota.

A kioszolt Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegyet Holtzmann István őrsvezetőnek Czinkotára elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

9752/eln. sz. Ő császári és apostoli királyi Felsőge folyó évi július hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a beszücczei szárny- és naszodi szakaszparancsnokság felállítása folytán a magyar királyi csendőrség tisztii állománya folyó évi július 1-ével egy századosal és egy hadnaggyal szaporíttassék, minek következtében a m. kir. csendőrségnél jelenleg rendszeresített tisztii állomány: 1 altábornagy, 1 vezérőrnagy, 10 ezredes, 8 alezredes, 9 őrnagy, 67 százados, 74 főhadnagy, 70 hadnagy, 8 százados-számvivő, 6 főhadnagy-számvivő, 5 hadnagy-számvivő és 2 főszámtanácsos.

Kelt Budapesten, 1909 július 13-án.

Jekelfalussy Lajos s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1909 július 1-ével:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Nagy Lajos, Huszár Ágoston, Fejér Kálmán és Wagner Béla hadapród csendőr cz. őrmesterek, hadapród őrsvezető cz. őrmesterekké;

Farkas János, Inokai József, Ferencz Lajos, Páll Dávid, Nagy Sándor II., Sándor István, Pap János, Kovács Domokos, Kovács Károly, Szász Márton, Szász András, Magyarósy Mihály, Tordai Sámuel, Gergely Lukács és Erős Péter őrsvezetők, cz. őrmesterekké;

Bartha János II., Szilágyi Károly és Buna János cz. őrsvezetők, őrsvezetőkké; továbbá:

1909 július 16-ával:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Márton Lajos, Kriszton György, Isoó Jenő és Balog András hadapród csendőr cz. őrmesterek, hadapród őrsvezető címzetes őrmesterekké; végül:

Opra Imre, Vajda Sándor, Biró György, Stef Mihály és Csere Sándor cz. őrsvezetők, őrsvezetőkké.

Névváltoztatás.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Campean Simon csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július 7-én 77,720/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján «Kemény»-re változtatta.

A mindennapi kenyérnél fontosabb a bázisasszonyok a jó kávé. — Jó, izletes, zamatos, erős és mindon kávé csak a lehet főzni. A «Valódi PATRIA pótkávé» a legjobb nyarterményekből a legzordonabban készült a előnye, hogy igen kiadós, nem savanyodik meg, így a főzet igen édes, tehát megítárlás érhető el a orukornál. Berkeárlásnál csakis az igaz színmagyar «Valódi PATRIA Pótkávé» kórje, mely minden esetben kapható és több első díjjal lett kitüntetve.

Házasságra léptek:

- A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
 Budai István őrsvezető, Joanicz Anna Borbálával,
 1909. jul. 4-én, Nagybajomban.
 Gergely János ez. őrv., Wagner Margittal, 1909. okt.
 30-án, Pörsen.
 Hódosi István csendőr, Koszt Magdolnával, 1908.
 szept. 27-én, Budapesten.
 Takács István őrv., Kodolu Francziskával, 1909. jul.
 7-én, Budapesten.
 Gábrics Gyula őrv., Schmidt Etelkával, 1909. jul.
 3-án, Szigetváron.
 Nemes János II. ez. őrm., Frank Erzsébettel, 1909.
 jul. 4-én, Ráczkozárón.
 A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
 Papp János ez. őrm., Pálfalvi Borbálával, 1909. jul.
 1-én, Atyhán.
 Albert Ferencz őrsvezető, Kisbíró Ilonával, 1909. jun.
 19-én, Nagyszébenben.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a nagyváradi kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Bíróságnál töltött három havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyváradi kir. ügyészséghez 1909. évi augusztus 30-ig.

Két laboranai állás a budapesti m. kir. kémiai intézet és központi vegykeresleti állomásánál. Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz 400 korona. Ruhajuttatvány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, a kémiai eszközök és szerek kezelésében való jártasság. A kinevezés egyelőre ideiglenes, véglegesítés egyévi próbaszolgálat után. Kérvények a m. kir. földművelésügyi miniszterhez 1909. évi augusztus hó 10-ig nyújtandók be.

Tizenöt gyalogrendőri és két lovasrendőri állás Szabadka szub. kir. városnál. Fizetés valamenynyimél 650 korona és megfelelő egyenruha, a lovasrendőri állásnál ezenkívül 300 korona tartási átalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Szabadka szub. kir. város polgármesteréhez 1909. évi szept. 1-ig.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állás az aradi pénzügyigazgató úrnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Négy középiskolai osztály. Földművelésiskola elvégzése. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények az aradi kir. pénzügyi igazgatósághoz 1909. évi augusztus hó 15-ig.

Egy i noki állás a szolnoki királyi járáshírlóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szolnoki királyi törvényszék elnökéhez 1909. aug. hó 8. ig.

Egy hivatalozolgai állás a szatmár-németi kir. törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 280 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhajuttatvány 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szatmár-németi kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi augusztus hó 12. ig.

Egy hivatalozolgai állás a soproni kir. ügyészségénél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 320 korona. Ruhajuttatvány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni kir. ügyészséghez 1909. évi aug. hó 11-ig.

Pályázati hirdetés. Keszthely nagyközség képviselőtestületének ⁶⁶ számú megbíró határozata alapján, az elhalálozás folytán megüresedett keszthelyi rendőrmesteri állásra pályázatot hirdetlek. _{jk 1909}

A rendőrmester javadalmazása:

1. havi utólagos részletekben kiutalható 1200 K készpénz,
2. évenként egy nyári és egy téli öltöny,
3. " " 40 K eszmapénz,
4. két évenként egy köpönyeg.

Felhívatalnak a pályázati szándékozók, hogy kérvényeiket folyó hó 25-ig Keszthely nagyközség előjáróságához címzettel annnyival is inkább beadják, mert a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak. Katonaviselt emberek előnyben részesülnek.

Keszthely, 1909. évi július hó 8-án.

Nagy István
bíró.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
 VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
 — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószeresek dus választékban. ...

Szíves tudomására hozzuk az érdeklődőknek, hogy a kiadásunkban megjelenő Csendőrségi Lexikon 2-ik kiadása jövő hó folyamán fog megjelenni.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Fejezetek a Bűnügyi Taktikából.

Írta: dr. Kármán Elemér, nagyváradi kir. ügyész.

A letartóztatás.

I. Mikor kell valakit letartóztatni? Alig van a nyomozás terén kérdés, a melyre oly nehéz lenne a felelet, mint erre. A Bp. 141. §-a és a csendőrségi Szolgálati utasítás 117. §-a előírja ugyan a letartóztatás (elfogás, elővezetés) eseteit s ezek között vannak olyan esetek, a melyek egész határozottan irván elő a letartóztatás eszközölését, nem is okozhatnak nagyobb nehézséget, mint például a Szolgálati utasítás 117. §-ának I., II., III., IV. esetei, a mikor az illető egyén ellen már elfogató parancs ki van bocsátva, vagy már elítélhetése után szokott meg, nemkülönben a VI. pont a) esete, mikor a gyanúsított súlyos büntetést követett el. A letartóztatás kérdése azonban akkor különös nehézséget és akkor igényli a nyomozó közeg különös ügyességét, mikor még nyomozunk és nyomozás közben merül fel a kérdés, hogy célszerű-e a nyomozás sikerére nézve a gyanúsítottat letartóztatni?

Sok esetben ép a tényállás kiderítése érdekében előnyös, ha a letartóztatást nem eszközöljük rögtön, hanem egy ideig várunk vele. Mert a míg a gyanúsított még szabadlábon van, egyetmást cselekszik, a mi ellenében bizonyítékot szolgáltat; p. o. beszédjeiben elárulja magát, a lopott pénzt elkölti, a lopott tárggyal házal vagy iparkodik eladni, elzalogosítani, el akarja tüntetni a tett nyomait, megkísérli a tanukat reábeszélni, hogy ne valljanak ellene, vagy hamis tanukat próbál megszerezni. Ilyen esetekben a letartóztatásunk nem rögtön való fogantatása célszerű, természetesen azonban, hogy a gyanúsítottat az egész idő alatt folyvást és állandóan meg kell figyelni.

A tulkorán való letartóztatásnak a veszélye mindig az, hogy a gyanúsított ellen nincs elegendő bizonyítékunk, s pedig egy veszélyes és nyugalmatlan állapotha kerül, a melyben ideje van kifogásait kieszelni.

A kellő időpont eltalálása, hogy már elegendő bizonyíték legyen a kezünkben és a gyanúsított is még közel legyen, ez a nyomozó közeg ügyessége. Minden nyomozó hivatalnoknak és közegnek azonban azt az egyet ajánlanom kell, hogy a mennyire csak lehet: a

letartóztatás előtt lehetőleg iparkodjék távbeszélői uton vagy előszóval jelentést tenni a kir. ügyésznek vagy a vizsgálóbirónak, illetve a járásbiróságnak és adja elő az okokat, a melyek szerinte a letartóztatást szükségossé teszik. Ezzel sok kellemetlenségnek eleje vehető, és semmi sem árt úgy az ügy sikerének, mint ha szabadlábra kell helyezni azt, a kit a nyomozó bátóság letartóztatott.

II. *Hogyan találjuk meg a letartóztatandó egyént?*
Ha a gyanúsított megszökött vagy elrejtőzött, nyugodtan gondolkozzunk a felelet, hogy az ő viszonyai között merre vehette útját. Kutassuk családí viszonyait, hogy rokonai, szülei és különösen, hogy a szeretője, hol laknak s hol volt azelőtt húzódó ideig, munkában vagy alkalmazásban? továbbá vagyoni viszonyait és hogy volt e elegendő pénze távolabbra szökni, végül képességeit, ismereteit s különösen nyelviismereteit tudjuk meg. A közönséges munkás és napszámos nem igen szokik külföldre; a határszélén lakó nemzetiségi egyének ellenben gyakran szoknek abba a szomszéd államba, a melynek nyelve az ő nyelvükkel azonos: a németek Ausztriába, az oláhok Romániába. Kézművesek gyakran mennek Északamerikába, mert ott keresetet remélnék. A ki a büntett rtján nagyobb pénzösszeghez jutott: a legközelebbi városba siet, hogy ott eldorbézolja azt.

Szendrei (Strasshof) Ignác, a ki magát előkelő állású egyénnek adva ki, több püspöktől eselt ki nagyobb összegeket, minden egyes család elkövetése után Bécsbe utazott s a híres Ronacher-mulatóban dorbézolt.

A nagyvárosi üzletszerű tolvaj nem menekül a városból, többnyire ott marad és bejelentés nélkül ügyrajáró helyeken vagy prostituáltaknál tartózkodik; más büntetettek is célszerűbbnek tartják először a nagyvárosokban rejtőzni, míg az üldözés első vihara elmúlt.

A megszökött vagy elrejtőzött büntetett felkutatására a következő szabályok tartandók szem előtt:

1. *Házak átkutatása.* Első sorban a gyanúsított lakása kutatandó át, majd a szeretője lakása. Át kell kutatni a pinczét s padlást és pontosan meg kell tudni, hogy a lakáshoz milyen helyiségek tartoznak. Ha a házban irományok vagy más dolgok találhatók, a melyek a szökésre nézve felvilágosítást adhatnak, azokat át kell

Villamos és gőzörvénnyel berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertész-vezetője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, orgona, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb., míg **Reményi** legújabb képes katalógusát át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Az új 32 oldalas katalógusban a világ minden részébe ugyancsak és Kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

nézni. Hozzátartozóinál találhatunk leveleket, a melyekből holléte és czime megtudható. Esetleg megtaláljuk a fényképet, a mely a nyomozásnál fontos lehet; ha ilyen nincs, sokszor találunk családi vagy más csoportképet, a melyen a szökevény is le van véve.

A kórházakban, tolonczházakban s fogházakban is feltalálható olykor a tettes. A nagyobb gonosztevő ugyanis a végből, hogy szem elől tűnjön, felvéteti magát a kórházba, vagy mint csavargó, koldus vagy részeg, bekísérteti magát a rendőrséggel, hogy hamis néven elítéljék, s így tűnik szem elől.

2. *Megfigyelések.* Meg kell figyelni a szökésben lévő egyén hozzátartozóit, hogy valamikép nem-e érintkeznek vele? Ha még a vidéken van: módot fog keresni, feleségéhez vagy kedveséhez közelíteni.

Igénybe veendők azok a hatósági közegek, a kik a közlekedésre ügyelnek fel. A hajózási s vasuti, valamint vasutépítő hivatalnokok figyelme hivandó fel. A büntettek egy része hajósokhoz vagy vasutépítő földmunkásokhoz szegődik, mert e vándornép között biztonságban érzi magát. A vasuti örökkel czélszerű megfigyeltetni azokat az egyéneket, a kik a sinek mentén járnak; a gonosztevők sokszor választják ezt az utat, mert itt kevés emberrel találkozhatnak. Az erdészek és vadőrök ismerik az erdőben közlekedő gyanus embereket. Felvilágosítást adhatnak az utkaparók is.

Városokban jó szolgálatot tesz a menekülő büntettes felkutatására a bérkocsisok, hordárok s a prostituáltak kikérdezése. Ezeknek az egyéneknek ugyanis nincs rendszeres elfoglaltságuk s a nap jelentékeny részét tétlen várakozásban töltvén, a napnak minden rendkívüli mozzanatát megfigyelik. Feltűnő járás-keelés, költekezés, izgatott viselkedés ezeknek feltűnik. Ezek különben is a dolog természeténél fogva, hogy személyi szolgálatokat teljesítenek, többnyire összeköttetésbe jutnak a büntetettel. A büntetettnek gyakran pénz van a hirtokában és rendszeresen iparkodik a tett színhelyéről minél gyorsabban eltűnni: e végből a bérkocsit veszi igénybe. Leveleket küld el, lopott vagy rablott tárgyakat értékesít, bevásárlásokat eszközöl: erre a hordárt használja. Végül mulatni és szórakozni akar: erre való a prostituált nő.

Az ujbudapesti bankrablás ügyében is egy bérkocsi vezetőt nyomra. A rablókra a kirabolt bank előtt az a bérkocsi várakozott, a melyen a bankhoz jöttek. A rablás után a rablók a rabolt pénzzel Kerepešre hajtottak s a pénzt az erdőben elásták. A bérkocsi tulajdonosát s a kocsisát a rendőrség kinyomozta s ezzel az első nyom a rendőrség birtokában volt.

Vidéki helyeken, falukban különösen az illető vidéken lévő korcsmárosokat kell igénybe venni s ezeket meghallgatni, hogy a gyanusítotthoz hasonló egyén ott volt-e s merre vette útját? Gross szerint csodálatos jó eredményt lehet elérni iskolás gyermekekkel, ha kellő

értelemmel bírnak s történetesen nincs szünet. A gyermek ugyanis, ha valamit ball. egyik a másiknak tudtára adja, otthon és másutt elmeséli úgy, hogy hamarosan az egész vidék tud róla, másrészt a gyerekek maguk is az iskolából hazamenőben mindent meg szoktak figyelni, a mit a dolgát végező ember nem is vesz észre.

3. *Tanúk kikérdezése.* A keresett egyén utolsó lakásadóit, rokonait, szomszédjait, a kiknél dolgoztatott vagy maga is dolgozott, ki kell kérdezni, valamint a vendéglők személyzetét arra nézve, hogy nem tett-e a gyanúsított olyan nyilatkozatot, a melyből következtetés lehetne arra vonni, hogy merre menekült, vagy milyen vidék s ország iránt tanúsított különös érdeklődést, továbbá, hogy mily külföldön fordult meg már és nem-e tett utazási előkészületeket.

Tudakozódni kell továbbá a kivándorlási ügynökségeknél, a melyek most már s az eztszabályozó törvényeik óta államilag vannak szabályozva, hogy nem-e váltott ott jegyet, valamint vármegyékben az alispáni hivatalnál, törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesteri hivatalban, hogy nem-e adatott ki részére utlevél.

4. a) A posta- és táviróhivataloknál a szökevény címére érkező postai küldemények és táviratok lefoglalandók, továbbá a hozzátartozói címére érkező levelek is, a mennyiben tőle erednek.

A Bp. 185. §-a, továbbá a R. U. 83., 84., valamint a Cs. szolg. ut. 127., 139. §-a értelmében a rendőri hatóságnak valamint a csendőrségnek nem áll jogában e küldeményeket lefoglalni, sem felbontani, erre csak a vizsgálóbíró, esetleg a járásbíró és ügyészség jogosult. Mindazonáltal a rendőri hatóságnak fontos teendője a postahivatalban sürgősen tudakozódni, hogy eféle küldemény érkezett-e s a postahivatalt felhívni, hogy a vizsgálóbíró, illetőleg ügyészség bekövetkező intézkedéséig azokat ne továbbítsa. Avégből, hogy a posta a szökevény leveleit felismerhesse, czélszerű valamely általa irt levelet vagy iratot a postahivatalnak átadni.

b) A gyanúsított utolsó tartózkodási helyének rendőri hatóságához, városokban bejelentő hivatalhoz kérdés intézendő. Ez feljegyzi a szökevény nevét s ha ott jelentkezik, erről a megkereső hatóság értesítettni fog.

c) Megkeresés intézendő arra a helyre, a hol a gyanúsított rokonai vagy barátai vannak avégből, hogy nem tartózkodik-e ott, vagy nem irt-e oda az ujbudapestben.

d) Megkeresés küldendő illetőségi helyére, a hadkiegészítő parancsnoksághoz, a betegsegélyző pénztárhoz, valamint a szakegyletekhez.

e) Figyelőlap küldetik az országos bűnügyi nyilvántartó hivatalhoz.

(Vége köv.)

A legjobb órák,

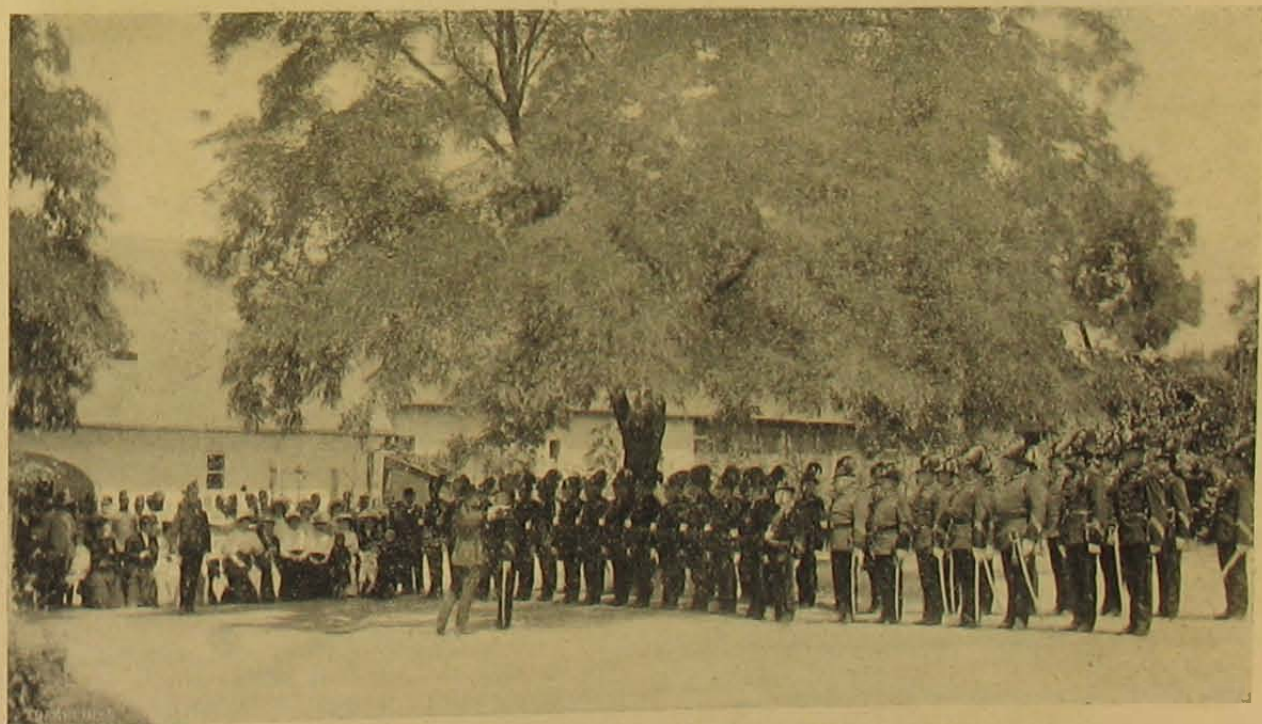
legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Horváth Pál járásőrmester felkészítése.

Péter Lajos járásőrmester felkészítése.

Kitűntetett esemélyralligetek.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A budapesti éjszakai.

Írta: Máthé Miklós törzserőrmester.

A Budapest székesfőváros környékbeli falvak valóságos melegágyai a fővárosból kitiltott közártalmunknak. A székesfővárosi rendőrség ugyanis, az általa elfogott közártalmú egyéneket, ha idegen községekben illetőségűek és a fővárosban rendes lakásuk s foglalkozásuk nincs, akár a tolonczházban, akár a bírósági börtönökben letöltött büntetésük után, mint a közbiztonságra veszélyes egyéneket, illetőségi helyeikre szokta eltolonczoltatni.

Ezek azonban, miután a fővárosban termékenyebb működési terület van, csak éppen pár napig pihennek odahaza, aztán szépen visszazárlingóznak a főváros környékén levő községekbe s a fővárosi basonló foglalkozású ismerőseik segítségével újabb és újabb büncselekményeket követnek itt el s az ekként szerzett holmitkat vagy a környékbeli vagy a budapesti már előzőleg ismert orgazdáinknál vagy a budapesti zálogházakban ismerőseik segítségével értékesítve, jó keresetre tesznek szert.

A budapesti ismerőseikkel való találkozási helyük nyáron a fővárosi külterületek erdősége; télen pedig az ugyaníttani lebujsók és koresmák. Itt beszélnek meg az újabb lopásokra és betörésekre vonatkozó terveket; itt osztozkodnak meg a szerzett zsákmányon s nem ritkán, különösen az esteli és késő éjjeli órákban itt rabolják ki a rossz sorsuk által arra vetődött gyalogjárókat is. Napról napra pedig szépen visszahuzódnak a szomszédos községekbe tartózkodási helyeikre, hogy az éjjeli fáradtságot kipihenve, újabb erőt gyűjtsenek a következő éjjeli kirándulásra.

A külterületeken lakóknak és a rendező pályaudvaroknak valóságos rémei ezek a visszatért eltolonczoltak és kitiltottak. Sőt nem ritkán, kitéve magukat a rendőrség által lépten-nyomon való felismerhetőség és elfogás veszélyének, bemelegszkednek a főváros beljebb eső részeibe is. Majd máskor, talán változatosság szempontjából, abban a községben is követnek el kisebb-nagyobb büncselekményeket, amelyben tartózkodnak. Így aztán a főváros környékbeli őrsök legénysége — mondhatni — állandóan permanentiában van. Mert vagy a fővárosi rendőrség megkeresése folytán, vagy az őrskörletükben történt büncselekmények tettesei után, folytonosan nyomozniok kell.

Ennek az általános sulyos természetű szolgálatnak különösen ki van téve az erzsébetfalvai őrs legénysége is. S bár évente több százra rug a kiderített büncselekmények s a feljelentett illetve elfogott büntetettek száma, mégis alig képesek a közbiztonság rendes állapotát fenntartani. Az elfogottak és büntetés alatt levők belyeibe mindig akadnak mások s mindig fordulnak elő újabb és újabb közbiztonsági zavarok is. Sőt olykor-olykor, mintha csak rendelkezésre történnek, egy éjjel 5-6 betörés vagy lakásfosztogatás is előfordul, úgy, hogy ha egy bejelentett büncselekmény nyomozásához fognak, az újabb és újabb bejelentésekkel — ugyazólván lavinaszerűleg szaporodik fel, 10-20-ra is az egy-két éjszakai elkövetett és sürgős nyomozást igénylő büncselekmények száma.

Igy történt folyó évi február havában is.

Az említett hó 16-án ugyanis Sch. J. erzsébetfalvai

zöldesgárus panaszt tett az őrsön, hogy árúbódóját aznap viradóra ismeretlen tettesek feltörték, illetve átkulccsal felnyitották s onnan 24 korona értékű holmit elloptak.

Dékány Benedek őrmester őrsparancsnok Arany László és Békési József csendőröket vezényelte ki a csekély jelentőségű büncselekmény nyomozására. Iz a járőr még a helyszíni szemlét is alig ejthette meg, mikor már újabb kétrondbeli basonló lopásról tettek az őrsön panaszt, a következő napon pedig még öt esetet panaszoltak az őrsön. Ezek szerint a járőrnek már nyolcz rendbeli lopás büntetésben kellett nyomozni.

Igaz, hogy az erzsébetfalvai őrs legénysége nem oly nagy területen mozog, mint pl. egy alföldi vagy más vidékbeli őrs s így a lakosság körében könnyebben szerezhet személyi ismeretet és emellett egy igen fontos segédeszköz: a büntetetteknek, kitiltottaknak fényképes nyilvántartási könyve is nagy segítségükre van a szokásos büntetettek felismerhetőségében, mindamellett annyi közártalmú között, amennyi Erzsébetfalván van, egy-egy újabb büncselekményt vagy tetteseit kideríteni, bizony dolgot ad egy járőrnek, mert hiszen, mint említém, ezek folyton változnak és változik az őrs legénysége is.

Az említett járőr a helyszíni szemlét alkalmával, a betörések illetve a lakásukba és holthelyiségekbe való behatolások egyöntetű véghezviteléből arra következtetett a járőr, hogy mind a nyolcz esetben egy jól szervezett tolvajszövetség működött. Átkulccsal használtak mindenütt, s oly nyugodtan, zavartalanul működtek, hogy távozásukkor még az ajtókat is becsukták magok után. Az üzletek, lakások ajtait, hármilyen volt is a zár, a betörők kulcsa egyformán és minden megrogálás nélkül nyitotta és zárta. A járőr ennél fogva biztosra vette, hogy valamely, a községben újabban megtelepedett kitanult betörővel vagy tolvajszövetséggel van dolga. Ilyenek után kellett tehát pübatolni.

Két-három napi pühatolás, kutatás, kérdezősködés után végre bizalmas uton megtudták, hogy egy Szabó István nevű, többször büntetett betörő, költözött Erzsébetfalvára s hogy ez csak mult év utólján töltötte ki hosszabb fegyházbüntetését s pár hét óta egyik erzsébetfalvai ismerősénél tartózkodik.

Ez már jó adat volt a járőrnek, mert ez a jelzett ismerős névszerint: Rovnyászi Ferencz, véletlenül ismerős volt az őrs legénységének is, amennyiben a nyilvántartottak között szerepelt a neve. Fel is keresték őket azonnal. És miután tagadták a betörésekben való részvételt, azon melegeben mindjárt házkutatást is tartottak náluk. Fáradtságuk eredményül járt, amennyiben két vánkos, 11 kiló paprika, különféle és dobozszámra menő szivarok koczká- és süvegezeknek kerültek elő. Ezeket bünyjeltül lefoglalva, a két egyént őrizet alá vették. Ezek ugyan tagadták, hogy más büntettségük is voloának, de mert a lopott tárgyakból még nagyon sok hiányzott, nem hitte el a járőr állításukat, hanem miután a nyomozás kezdett bonyodalmassá válni, őrsparancsnokukat kérték, hogy adjon segítséget vagy magavegye át a nyomozást.

Dékány őrmester ennél fogva átvette a nyomozás vezetését. És első sorban az általa mir jóliamert lebujsókban és bizalmi egyéneinél érdeklődött az elfogottak összeköttetési, barátjai után. A pühatolásnak eredmények is lett, mert több helyen látták az említett két egyént

Ha fáj a feje ne tévovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozát ingy. postai szállítással.

Gonda István ez. őrnagyvezető.

Sarmaság Demeter ez. őrnagyvezető.

Gonda István és Sarmaság Demeter ez. őrnagyvezetők felkészítése.

Kitüntetett csendőrtisztiek.

Pintér György, Barók Gusztáv rovatmultu és Dobányos József gyanú egyikével egy társaságban mulatni, minél fogva alaposán lett a gyanú, hogy ezek a keresett bűntársak. Előkerítették egymásutól mind a bázmat a a lakásaiikon tulált bűnjtelek igazolták is a nyomozott bűnetekben való bűnrészességüket.

Az alaposan megejtett házkutatások azonban nemcsak a már említett nyolcz rendbeli betöréses lopást derítették fel. Ez utóbbi tetteseknél ugyanis az említett betörésekből származó bűnjteleken kívül még 11 öltözet gyömölcenemüt, négy öltözet férfrubát több rendbeli gyömölcsenemüt, egy zsák nullás lisztet, két zsák zabot, 12 csomag gyufát, egy darab paplant, két darab kecsilámpát, három darab kinstari lólitakurót, egy darab lovacsendőri kardhüvelyt talált a járőr, amelyekre beismerte mind az öt tettes, hogy azok a budapest-ferenczvárosi teherpálya-udvaron pár béttel előbb elkövetett és más betörésekből valók a hogy ezeket is mind együttesen követtek el. A kardhüvely és a még később kiderített orgazdáknl előtalált több rendbeli csendőri egyenruha, egy a budapesti pészárnyparancsnokéghoz beszállítandó, de beszállítás közben a ferenczvárosi teherpálya-udvaron vesztéglő teberszállitmányból lopatot el. Ezekon felül előkerült még Szabó Istvánról, a tolvajszövetkezet vezetőjétől, egy újabb házkutatás során három darab igen szép művű tolvajkulcs, 20 korona 47 filler bamispénz és 11 darab különféle külföldi váltópénz is.

A talált bamispénzből már azt következtette a járőr, hogy a tolvajszövetkezet valamely pénzbamisító handával is összeköttetésben áll. Ez irányban is nyomoztak bát tovább, de nem tudtak megállapítani és rájuk bizonyítani semmit. Végre is a tettesek vallomása adta meg a rejtelly kulcsát.

Ezek ugyanis beismerték, hogy egy, a járőr előtt sőt még a káros előtt is, még addig ismeretlen betörésből származik a bamis és külföldi pénz.

Egyik erzsékelvnlvni trafikos ugyanis, összegyűjtölte a hozzá időközönként bekerült hamis és külföldi pénzeket, folyton arra számítva, hogy egyszer csak leleplezheti azt, a ki ezeket hozzá hozza. A gyűjteményt egy zacskóba rakva, az üzletben egyik asztalliókban tartogatta. És mivel minden nap rendszeren találta üzletét, csak akkor vette észre a gyűjtemény hiányát, mikor a járőr, a tettesek beismerése után, nála ez iránt kérdezőkódolt. A tettesek beismerése, hogy egy éjjel az említett trafikba is behatoltak s pénz után kutatva, a zacskó pénz akadt a kezükbe. Eközben azonban künn figyelő társuk csendőrzárók közeledését jelezte, mire a jó pénznek hitt zacskó pénzt magukhoz véve, az ajtót hirtelen bezárták s ellilantak azzal a számítással, hogy alkalomadtán behatolnak még egyszer az üzletbe más egyebekért is.

Ebbeli szándékukat azonban végre nem hajthatták, mert a járőr, a rájuk derített 23 rendbeli betöréses illetve átkulcsos végrehajtott lopások miatt elfogta a szerencséskezu tolvajszövetkezet minden tagját és a pestvidéki kir. ügyészségnek átadta.

Öt napig tartó fáradságos nyomozás eredménye volt ez a 23 rendbeli lopás kiderítése. S hogy mily alapos, körültekintő és mindenre kiterjesztett nehéz munkát végzett ez a járőr, legjobban mutatja az, hogy a tettesek elfogásán kívül, a még meg nem talált bűnjtelek után kutatva, s egyénre derítette rá az orgazdaságot

s ezekre mindre rábizonyította, hogy ismerve a holmik lopásból való származását vették meg azokat.

A fentebb említett bűnjteleken kívül még az orgazdáknl is került elő több, a kiderített lopásokból való tárgy, a 3096 koronára rugó károszazegnek azonban még jó része hiányzott. Az élelmi ezikkeket ugyanis a tettesek és az orgazdák nagyohbrészben már a nyomozás idejére elfogyasztották, egyenemely tárgy pedig akkorára már annyira kézen ment keresztül, hogy semmiképen nem tudták előkeríteni.

Kitüntetett csendőraltisztok.

Képekkel.

Szép ünnepély keretében folyt le folyó évi június hó 27-én a kassai csendőrlaktányában, Policz Lajos ottani járásörmeester, járásparancsnoknak a koronás ezüst érdemkereszttel való feldiszítése, mely kitüntetés 21 évi köteleességű szolgálatai, különösen a terület székhelyén eltöltött 12 évi szolgálata alatt a létszám kiegészítése körüli általában minden irányban kifejtett kiváló köteleességűbüszégeért olismerésül nyerte ö cs. és apostoli királyi Felaságtól.

Az ünnepi beszédet Berédi Géza alezredes csendőrkörületi parancsnokhelyettes mondotta, lélekemelő szép beszédben ismertette a törzs székhelyén levő összes tisztet, altisztet s a kivonult díszszakasz előtt, a kitüntetett komoly, becsületes s kiváló magatartását. A beszéd végeztével nevezett altisztet feldiszítette, mely után a díszszakasz elléptetésével a szép ünnepély véget ért.

Nem kevésbbé ünnepélyes volt Soós György járásörmeester azelietyei járásparancsnoknak folyó évi július hó 4-én, a nagyzebeleni csendőrlaktanya udvarán, szintén a koronás ezüst érdemkereszttel való feldiszítése. Emelte az ünnepély fényét, hogy a helyi honvédség részéről Lupini Frigyes alezredes kiegészítő parancsnok, több tagból álló tisztí küldöttség élén is megjelent. Csikszentimoni Endes Antal százados szárnyparancsnok tartalomiban gazdag beszédben ismertette a kitüntetett érdemeit, követendő például állitván őt a jelenvolt csendőrlégénység elé, s ennek befejeztével feltűzte a kitüntetettnek a királyi olismerés o szép jelvényét. Majd Lupini Frigyes alezredes intézött buzdító beszédet a jelenvoltakhoz, melynek befejeztével az ünnepély e részve véget ért s majd a helyi örs legónyaége által, a kitüntetett altiszt tiszteletére rendezott díszszablon nyerto befejezését.

Katonai szempontból gyönyörű ünnepély keretében vették át a lőcsői szárnybeli Sarmaság Demeter ez. őrsvezető és Gonda István csendőrz. őrsvezető az ezüst érdemkereszteket, valamint ugyanezkor Bende János ez. őrsvezető a honvédelmi miniszteri díszérő okiratot, melyeket előbbiek őt őt emberéletnek a bajját életük nagymérvű kockáztatásával, a biztos tüzhaláltól való megmentéséért nyertek legfőbb kitüntetésül, Bende János ez. őrsvezető pedig ugyanakkor egy ember életének megmentése körül tanusított bátor és önfeláldozó eljárásáért nyerto olismerésül.

Az ünnepély július hó 11-én Lőcsön a cs. és kir. gyalogsági Rudolf laktanya udvarán folyt le. Muteringu Dániel cs. és kir. ezredes állomásparancsnok rendelkezésvé egy főszázados gyalogság vonult ki zenével az ünnepély színhelyére, hol a helyőrség tisztikarának

Brucker Győző Nándor és Társa
óras, ékszerész. GYŐR 33. sz.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve
küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékeket.
Közvető feltételek. — Feltétlenül tiszteletességes közlőgáldó. —
Csendőrségi megbízlható órák 5 évi jótállással.

Holics Lajos járásőrmeester feldíszítése.

Kittüntetett esendőralkisztek.

nagyrőze, a esendőr tisztikar és 33 főnyi esendőrlegénység is megjelent. Az ünnepi beszédet Muterlinga ez. és kir. ezredes állomásparancsnok mondta, igen szép beszédben méltatta a nap jelentőségét; majd Krausz Antal százados löcsei szárnyparancsnok lelkesítő hatásos beszéd keretében ismertette a három altiszt önfeláldozó tövékenységét, követendő példát gyanánt állította őket bajtársaik elé. Ennek hofejzétével Muterlinga ezredes feldíszítette a két előbbit az ezüst érdemkereszttel, utóbbinak pedig a dícséző okiratot adta, mire a kivonult gyalogság és esendőrlegénység díszmenetben zene kísérettel vonult el a kittüntetettek előtt.

Főnyes díszhódoban nyert hofejzést a szép ünnepély, a melyen Muterlinga Dániel ezredes állomásparancsnok a a tisztikar részéről három, a esendőr tisztikar a a löcsei polgármeester és a rendőrkapitány is résztvettek, számos felkészöntőben ünnepelték a három kittüntetett altisztet.

Igen szép ünnepélynek voltak részesei a nagyváradi szárnny tisztikara és legénysége is július hó 18-án. Ugyanakkor díszítette fel Sobotta Ottokár százados szárnyparancsnok Péter Lajos járás őrmester nagyváradi járásparancsnokot a koronás oziatérdemkereszttel, melyet 21 évi hűbessé és kötelezőségi szolgálati elismerésből nyert. Ő császári és apontoli királyi Felségétől. De nemcsak esendőri ünnepély, hanem ugyazólván az egész város ünnepe volt a nap, mert Schwarz Góza m. kir. honvédelmnagygyul az élén a nagyváradi állomásozó csapatok tiszti és altiszti kara igen nagy számmal teljes díszben, továbbá a királyi ügyészség, a rendőrkapitány, a királyi törvényszék, a vasuti állomásfőnökség a központi járás főszolgabírói hivatal, valamint az Irgalmas rend képviselőiben nagyszámu intelligencia jelent meg és Kőz Bertalan rendőrkapitány vezetésével

vol a nagyváradi rendőrség altisztoei a több nyugalmazott és volt esendőr is csatládjával.

Sobotta Ottokár százados gondolatokban gazdag beszédben fejtette ki az ünnep jelentőségét és ismertette a kittüntetett járásőrmeester 21 évi működéséből való egyes kiemelkedőbb eseményeket; és nevezetnek fáradságos, kitartó, becsületos és hűségos szolgálati tövékenységét; melynek hofejzétével mellébe tűzte a királyi kittüntetési látható jelvényét. Majd Kozáry Gyula hadapród iskolai katonai lelkész tanár lépett a jelenváltak elé a lendületos, hűbességtől izzó beszédben dícsérte meg Péter Lajos járásőrmeestert eddigi szép működéséért, melyet példás önmegtudással és kitartással teljesített 21 éven át. Ezek után a díszszakasz elléptetésével a szép ünnepély véget ért.

Szép példáját adta a hűbessé szerzetnek és az előjárókhöz való ragaszkodásnak a segevári szárnny legénysége is, a midőn a koronás oziatérdemkereszttel kittüntetett Horváth Pál járásőrmeester július hó 25-én történt feldíszítési ünnepélyen szép számmal megjelent.

Petrovina József százados szárnyparancsnok a jelenváltakra mely hatást gyakorolt beszédben méltatta a kittüntetett érdemeit, majd a kittüntetési jelvény felöltésos után a díszszakasz elléptetésével az ünnepély véget ért. Ezután számos obédre jöttek össze úgy a tisztikar mint a jelenvált legénység a kellemos hangulatban, számos felkészöntő közben ünnepelték tovább a kittüntetettet.

Az elősorolt feldíszítéseket mutató csoportképeket, valamint Sarmaság Demeter ez. őrávezető és Gunda István esendőr ez. őrávezető urczképét olvasóinknak bemutatjuk.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A villámos vezeték veszedelme.

Ma már a villámosság annyira elterjedt, hogy nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is nagyon sok házban van villámos-vezeték. Ennek a haladásnak természetesen örülnünk kell, de nem szabad elfelejtenünk, hogy árnyoldalai is vannak. És ezért jó ha tudjuk, milyen mindenféle veszedelemmel jár a villámosság a házban.

Mindenekelőtt azzal kell tisztában lennünk, micsoda káros hatása van a villámos áramnak testünkre. A hatás főképp az áram feszültségétől függ. De nemcsak ettől. Az a vélemény van például elterjedve, hogy a száz Volt feszültségű áram nem veszedelmes, a 100—150 Voltossal szemben már óvatosaknak kell lennünk, a kétszáz Voltos már határozottan veszedelmes és az ötszáz Voltos föltétlenül gyilkoló. A tapasztalat azonban arra tanít, hogy ez az osztályozás nem általános érvényességű szabály. Volt rá eset, hogy hatvanhárom Volt erejű áram megölt egy embert; a másik ember pedig, a ki ötezer Volt erejű áramba került, megmenekült. Ebből láthatjuk, hogy nem csupán az áram ereje (a villámos feszültség) van hatással, hanem egyéb körülmények is.

Igy például sok függ attól, mi az, a mi az embert a földdel vezető gyanánt összeköti. Ha ez az összeköttetés vezeték tekintetében jó, akkor a testen keresztül több villámosság megy a földbe és a veszedelem nagyobb. Jó vezető az ember, ha vizes cipőben áll a nedves földön, mert a nedves cipő jobb vezetője a villámosságának, mint a száraz. Jó vezető az ember akkor is, ha víz- vagy légszecssovet megérint, mert a cső jó vezeték és a földbe torkollik. Jó vezető volt az a szegény leány is, a kit a fürdőben ölt meg az áram. Fürdés közben megérintette a kád mellett álló villámos lámpát és rögtön megbalt. A fürdőkád ugyanis a levezető cső által kitűnően össze volt kötve a földdel. Ugyanilyen jó összeköttetése van a mosókonyának, a piaczenének is.

Genben egy péklegény elvitte a reggeli süteményt egy házba és az ablaknál megállva, odatette azt az ablak párkányára. Egyszerre csak velőtrázó kiáltás hallatszott. A gazda az ablakhoz robant s ott látta a péklegényt az ablakhoz támaszkodva, meredt, megüvegesedett szemmel. A bázíúr idősebb fia kiszaladt, hogy lássa, mi a legény baja; a vállához nyult, de ugyanabban a pillanatban erős villámos ütés érte, mely egész testét átjárta és megtántorodik. Ugyanakkor a péklegény élettelenül összeesett. Nem hitték, hogy a szerencsétlen megbalt; elhívták az orvost, de biába volt minden fáradozásuk, hogy életre keltsék és az orvos végre megállapította a péklegényen a villámos ütés okozta halálát.

A házigazda nem tudta megérteni a dolgot, hiszen a konybaablaknál nem volt villámos-vezeték. Kiment, hogy megvizsgálja az ablak környékét és nyomban utána

megint hallatszott a rettenetes kiáltás. Mire kifutottak, a konyha ablaka előtt ott feküdt a házigazda. Mikor a kisebbik fia hozzányult, hogy fölemelje, ő is összeesett.

Ugyanígy járt a ház fiatal leánya is. Az egyik csendőr segítségére sietett a leánynak, de alig érintette meg, lebukott ő is. Mindez néhány másodperc alatt történt. Ekkor, a legnagyobb veszedelem pillanatában, a házigazda el tudta szabadítani kezét egy vasdróttól (de nem villámos vezetéktől), mely ott futott végig a ház falán. Erre fölszabadultak egyszerre a többiek is, a kiket a villámos ütés levert.

Most aztán megtudták a baleset okát is. A ház három oldalán drótháló futott föl a tetőig, a melyen mindenféle futónövény küszött föl. A drótháló közelében, a háztetőn volt bevezetve a villámos vezeték, mely a kö-zéppontból ötszáz Volt feszültségű áramot hozott. A házigazda már régen veszedelmesnek tartotta a vezetéknek ezt az elhelyezését és a futónövényt mind elnyesette a vezeték körül. Időközben az egyik inda annyira kitolta helyéből a drótot, a melybe belekapaszkodott, hogy az megérintette a villámos vezetékét. Ezta végzetes változást persze nem látták a házban. Pedig a ház körül levő drótháló az érintkezéskor mindig telítve volt villámossággal és állandó veszedelemmel fenyegette a lakókat, míg végül szerencsétlenség okozója lett.

Rengeteg példáját hozhatnók föl azoknak a baleseteknek is, melyek a házban, többnyire természetesen gondatlanságból történnek. Egy nő például selyemmel bevont villámos drótot akart, mely az egyik villámos lámpához vezetett, rávarrni a faliszőnyegre. Mikor a tűt a dróton keresztül szurta, a villámos lámpák mind kialudtak és rövidzárlat folytán a ház fővezetékének olomburkolata elolvadt. Hogy az ilyen könnyelműségnek nagyon komoly következményei is lehetnek, azt mindenki tudja. Hiszen rövidzárlat okozta a Párisi Nagy Áruház égését, melynek annyi emberélet esett áldozatul.

Egy másik esetben egy fucska bajtűvel piszkálta a falba erősített kapcsolót; egy villámos ütés következtében még idejekorán fölbagyott a veszedelmes játékkal.

A vezeték maga a lakásban többnyire el van különítve és ezért általában nem veszedelmes.

Sok esetben azonban a faldisz alatt vezetik, hogy a falat el ne csufítsa. Pedig mennyivel jobb, ha látható, mert a láthatatlanul elhelyezett vezeték már nagyon sok veszedelmet okozott.

Gyakran elég egy szöveget verni a falba, mely véletlenül megérinti a vezetékét, hogy rövidzárlat és szobatóz támadjon.

Mindezekből kitetszik, hogy nagyon óvatosaknak kell lennünk a villámos vezetékkel.

A villámos ütést, bármily gyöngye legyen is, ne kisinyeljük le. Vannak esetek, mikor az ijedségen kívül egyéb bajunk nem történik; de nagy a száma azoknak a baleseteknek, a melyekben az ütés következtében az idegrendszer megbetegszik és még elmobaj is ezármazhatik belőle. Halált a villámos vezeték szerencsére aránylag ritkábban okoz, de igen gyakori a tetszhalál, ezért olyanokon, a kiket villámos baleset ért, fáradhatatlanul meg kell kísérteni az élesztést.

HIREK.

Lövöldöző tolvajok. A temesmegyei Ujarad községben július 26-ára virradó éjjel lopáson tettenért ismeretlen egyének Kovács örsvezető és Sávai csendőrből állott ujaradi őrsbeli járőrre két lövést tettek. A tettenért tolvajok támadását a járőr mindkét tagja 1—1 lövéssel viszonzta, de ugylátazik eredménytelenül, mert a tolvajok az éj leple alatt elmenekültek. A támadók lövései a járőrben kárt nem okoztak. Nyomozás folyik.

Megtámadott csendőr. Csuka Sándor kurtakeszii őrsbeli csendőrt július 24-én este séta közben Kurtakeszin Roszicska István és három társa, lefogverezési szándékkal megtámadták. Csuka Sándor csendőr támadói ellen kardjával védekezett, a mit Roszicska István, tőle elveendő megragadott, mely alkalommal bal tenyerén súlyos sérülést szenvedett, mire úgy ő mint társai a támadással felhagyva, elmenekültek. Csuka csendőr dula-kodás közben a saját kardja által szintén könnyebb sérülést szenvedett.

Bucu. A Nyárádszeredán július 25-én megtartott bucsu alkalmával, Biró Ádám örsvezető vezénylete alatt állott bat tagu járőr egy 150—200 főnyi tömeg által megtámadtatott, mely alkalommal egy csendőr könnyen meg is sebesítettett. Járőr a támadó tömeg ellen löfegyvert használt, a minek következtében Szabó Ferencz nyárádszeredai lakos a helyszínen meghalt. Vizagálat bevezettetett.

Ellenszegülő honvédszökevény. Vimán János m. kir. 12. honvéd gyalogezredbeli honvéd az előjárósága által reá bizott pénzek elsikkasztása után ezredétől megszökött. A szökevény honvédat Décei Lajos beregsárréti őrsbeli ez. örsvezető július 22-én éjjel 1/2-11 órakor Patakos községben elfogta, mely alkalommal az az örsvezetőnek ellenszegült. Az örsvezető az ellenszegült szökevény ellen szuronyt használt s azt súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. Vimán a nála talált 687 K 50 fillér lopott pénzzel együtt a munkácsi honvéd csapatkórbáznak átadatott.

Megszökött cigányok. Magyarcséke bibarmegyei község határában július 21-én délután többrendbeli betöréses lopás miatt, Czeglédi István csendőr és Magyar László próbacsendőrből állott magyarcsékei őrsbeli járőr által elfogott Lakatos József és Lakatos Mihály kóbor cigányok a járőr elől megfutamodtak. A menekülő cigányok ellen, azok üldözése közben, Magyar László próbacsendőr, sérülés okozása nélkül löfegyvert használt. Az elmenekült cigányok elfogatása iránt széleskörű intézkedés tétetett.

Köszönetnyilvánítás. Néhai Jencsa György járásörmester özvegye által az alábbi sorok közlésére kértvéen fel, azt teljártalmulag közöljük: Kötelességemnek teszek eleget, a midőn úgy saját, mint három kis árvám nevében mély köszönetemet fejezem ki e helyütt azon nagyrabecsült uraknak, kik boldogult férjem, néhai Jencsa György, volt nagyzezécsényi csendőrijárásiörmesternek, a budapesti rákosi temetőben bajtársai s családjá által immár felállított sírköve kiadásaihoz nemes adományaikkal hozzájárulni kegyeskedtek. Ugyancsak köszö-

netemet fejezem ki Vanko Lajos, volt illavai, most bajai járásörmester urnak, a ki a gyűjtést fenti célra megindítani szives volt s ezáltal a sírkő felállítását lehetővé tette. Ki teljes tiszteletem kifejezése mellett maradtam: Z nióvá; alján, 1909. évi július hó 24-én, özvegy Jencsa Györgyné.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, közliratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességéről fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a telvelett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködléseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Nemes. Szű keges az eredeti nemesi levél, vagy annak hitelesített másolata, a nemesség adományozására vonatkozó egyéb tárgyiratok, a keresztlevelek és a családfa, a mely bizonyítja, hogy azon családból származik. A kérvény szolgálati uton a belügyministerhez torjesztendő elő. Egyébként azt tanácsoljuk, hogy ne igen próbálkozzék az elnyoréssal, mert az sok-sok pénzbe kerül, hanem pedig igazán nincs belőle.

H. M. Olvassa el az 1888. évi XIX. tet. 65. §-nak f) pontját, (Törv. rend. gyűjt. 270. lap) s ahhoz képest járjon el.

N. P. József es. ez. örstő Járdánháza. Önnek van igaz,

Remény. Budapest II. szénátér 7. sz. kérvény, keresztlevél, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, katonai és egyéb az előképzettséget tanúsító okmányok.

Érdeklődő. Forduljon a »Nyultenyészlés« kiadóhivatalához: Békásmegyér, Pestmegye.

B. J. es. Pacsa. A khg. btv. 76. §-ába ütköző kihágást követi el s feljelentendő.

Határszél. 1. Fel lesz állítva. Igényjogosultsági igazolvány hitelesített másolata csatolandó. A szabadságot illetőleg olvassa el a Szerv. ut. 31. §. 8. pontját. 2. Szolgálati ügy.

P. A. csendőr Ca. Apácza. Olvassa el lapunk mult évi 52. számában »Erdőöri szakiskola« jelige alatt közölt válaszunkat.

Köszönbánya. Az apa semmit, a fiu kihágást — a miért feljelentendő.

D. J. csendőr Vurpod. Lopás.

M. J. ez. örsv. Szelindek. Csak a 12. év leteltével. Nincs kizárva. Irodaségédítizti állásra.

1881. Havonta egyszer 16 éráig torjedő oltávozás, mely az illető az ország határában belül oly távolságra való oltávozásra jogosítja fel, honnan az engedélyezett idő letelte előtt állomásra bevonulhat. (Szerv. ut. 31. §. b) pont.

K. J. Közdelom a szociáldemokrácia túlkapásal ellon. Nem sorog fenn büntelendő esolekmény.

Sorejgyeik nem nyertek: Bencze járásörmester, Vincze örmester Balavásár, H. J. Bereghisalmás, Hatala örmester, Rácó, Valuch örsvezetők, Podunóvár és Kiss Jeremiás csendőrök, Jaszónova csendőrsora, Márton József örsv. A liga sorejgyeokról adatok nem állanak rendelkezésünkre.

A mindennapi konvárnól fontosabb a háziasszonyoknak a jó kávé. — Jó izletem, zamatos, erős és színdige kávét csak a lehet izni. A »Valódi PATRIA pótkávé« a legjobb nyersterményekből a leggondosabban készült s ollyne, hogy igen kiadó, nem savanyodik meg, így a főzet igen edes, tehát megtakarítás érhető el a csukornál. Bevásárlásánál csakis az igaz színumagyor »Valódi PATRIA Pótkávé«-t, mely minden ületben kapható és több első díjjal lett kitüntetve.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felseje folyó évi július hó 16-án Bad Ischlben kelt legfelsőbb elbátározásával:

szabolczai Koreska Vilmos, várakozási illetékel szabadságolt ezredesnek, a saját kérelmére megejtett újabb felülvizsgálat eredménye alapján mint rokkantnak, népfölkelési szolgálatra is alkalmatlannak, nyugdíllományba való helyezését * legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Nyugállományba való helyezés napja: 1909 augusztus 1-je.

Választott lakbely: Szakolcza.

Áthelyezettek:

1909 augusztus 1-ével:

Sstempák István, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy-számvivő, ezen kerület pótzászárnyától a II. számú csendőrkerület pótzászárnyához: Szegedre;

Szabó Zeigmond, II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótzászárnyától az I. sz. csendőrkerület pótzászárnyához: Kolozevárra;

Letső Jenő, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótzászárnyától a IV. számú számú csendőrkerület pótzászárnyához: Kassára.

A tényleges szolgálati állományba felvétel:

1909 augusztus 1-ével:

Babcsák István, m. kir. VI. sz. csendőrkerületbeli várakozási illetékel szabadságolt járásörmester, az újólag megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint «szolgálatképes».

Nyugállományba helyezettek:

1909 augusztus 1-ével:

Schlattner Frigyes, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakbely: Zenta.

G. Nagy István, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakbely: Nagyvárad.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: medgyesi Medgyesfalvi József örmester, majdnem 20 évi csendőrségi szolgálat alatt a közbiztonsági szolgálatban, valamint általában minden irányban tanúsított dicséretes működéséért.

Incze Ákos cz. örmester és Báthori János cz. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálatban kivált az utóbbi év folyamán kifejtett rendkívül buzgó és eredményes működésükért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Mlinárics György cz. őrsv., Nagy P. József csendőr cz. őrsv. és Tusser István csendőr. mert Caligaro Viktor olaszországi egyéne Borsodmegye Sajóvárkony község határában 1908. évi április hó 21-én elkövetett közfeltűnést okozó rablógyilkosság tettesének igen leleményes, észszerű és körültekintő kinyomozásánál és a tettesek kézrekerítésénél járőrsvezető járásparancsnokokat hathatósan támogatták.

Forró Sándor járásörmester 19 évi,

Hegedüs István cz. örmester 13 évi,

Szénási Károly és

II. Borza János cz. örmesterek, továbbá

Kovács József és I. Tóth Ferencz őrsvezetők 11 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, örsüknek, illetőleg járásának jó rendben tartásáért és alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéséért.

Molnár Mihály csend. cz. őrsv. 14 évi és

Kozma Sándor csendőr cz. őrsv. 11 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes tevékenységükért és lankadatlan szorgalmukért.

Csáke János törzsörmester, mert 16 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt ugy a közbiztonsági szolgálat terén, mint irodai alkalmazásban, de különösen mint szárny-számvivő mindenkor nagy buzgalmat, lelkiismeretes pontosságot és eredményes tevékenységet fejtett ki, előjáró szárnyparancsnokát mindenkor szakértelemmel és teljes odaadással támogatta, példás magatartásával bajtársainak és alárendeltjeinek mintaképül szolgált.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Sütő József őrsvezető, csendőrségi szolgálata alatt tanúsított kifogástalan magaviselete, pontos működése, valamint örsének buzamosabb időn át minden irányban helyes vezetéséért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Daróczy Endre járásörmester, Farkas II. József és Rusznák András cz. örmesterek, Madaras Sándor, Lóth Ferencz, Nagy Károly csend. cz. őrsvezetők, Homocsa András, Szabó Károly, Soós András és Szarka Elek csendőrök, mert a Caligaro Viktor olaszországi illetőségű egyéne Borsodmegye Sajóvárkony község határában 1908. évi április 21-én elkövetett rablógyilkosság részleteinek kinyomozásában a nyomozást vezető Fejes István járásörmesternek hathatósan segítőköztek.

Merkovszki András cz. őrsvezető,

Sándor Ferencz csendőr cz. őrsvezető,

Czeider Imre,

Podonyi Pál,

R. Dávid István és

Kovács Ferencz csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért és fáradhatatlan szorgalmukért.

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárkiből 20 kor., alkatrészekből és gumikiből 20% áron. — Árjegyzék ingyen és bérment a kuld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép

nagyraktár

SZEGED.

legjobb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljesjótállás mellett. Cselekvő havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — áronedem. részveszülnek.

Czigler László cz. őrsvezető 9 évi, és Békési Mihály cz. őrsvezető 8 évi csendőrségi szolgálati idejük, de különösen a mezőtúri városi őrsön letük alatti a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért, valamint ez ideig tanúsított jó magaviseletükért.

Előléptettek:

1909 július 1-ével:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Seidler András, Szabados Kálmán és Demetrovics Dezső hadapród csendőr czimz. őrmesterek, *hadapród őrsvezető cz. őrmesterekké*;

1909. évi július hó 26-ával:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Kovács Sámuel, Marosi György, Bagi József, Kedves Lajos, Sütő József, Pál István III., Gegő Imre, Fosztó Gyula, Barabás Károly és Zsigmond Ferencz őrsvezetők, *cz. őrmesterekké*;

Földvári Hírotus és Péter Ferencz cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*;

az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

Nagy József, Kusztos Benjámín, Donáth Mihály, Ostoros János, Kertész András, Boer József, Pap István, Andrea György, Gligor János, Gergely Ferencz csendőrök, *csendőr czimzes őrsvezetőkké*.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Szentes Antal, Dobai Ferencz, Német László, K. Szabó István és Gebe Balogh Márton csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Pál Mihály cz. őrsv. 1909 jul. 21-ével;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Forró Mihály cz. őrsv. 1909 jul. 26-ával, Debreczeni Derecskei Imre cz. őrm. 1909 jan. 8-ával, Kozma Sándor cz. őrm. 1909 jun. 5-ével.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Erhardt József, Magyar János III., Pécskán Athanáz, Tsóth K. Lajos, Balassa Vincze, Antal István, Csizmadia István, Szabó Gábor, Blaskovics József, Ott József, Poller András, Dehelán János, Gáspár Jenő, Ágh András, Futó István, Székely Mihály, Szücs Imre, Békési András, Pál Miklós, Máthé Zsigmond, Nagy Pál, Tamba Demeter, Fülöp István, Szlankó Mihály, Mess János, Pálfi Mihály, Szóke Lajos, Józsa András II. és Varga András III. csendőrök.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Fehér Sándor, Nagy Mihály I., Vörös Zsigmond, Kiss István, Kunos Imre, Olajos Sándor, Farkas Mátyás, Térmeg József, Kiss János, Dénes Mihály, Farkas Mátyás, Paraj István, Horváth János II., Gyuricza Mátyás, Nagy Kálmán, Beres László, Balázs Antal, Szász

János, Kákonyi Gergely, Péter János, Gulbert István Mihály József, Bodócsi Pál, Papp Tivadar, Zsigmond Sándor, Bek Mihály, Simon Béla, Végh Lajos, Puszkás István, Kujáni Mihály, Homocsa András, Königer Márton, Péter József és Kiss Gyula csendőrök.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Istók István, Helyes Sándor, Kiss Domokos, Blegye János, Jákim László és Varga József csendőrök; végül:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Biró Imre, Darabánt János, Farkas István, Elek István, Luczi József, Barna György, Nagy István, Madar József, Tóth István I., Matus György, Zilai András, Gyarmati János, Krecz János II. és Máté István csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Bordás József cz. őrm., Sebadek Márton csendőri Kiss Kálmán cz. őrsv., Zingay Gyula járásőrm., Pest, Ferencz őrm., Varga János IV. cz. őrm., Nyikua Mihály Komáromi Miklós, Szabó Jeremiás és Bokor Bertalan cz. őrsv. 1—1, Somogyi Géza cz. őrm. 2. Lázár Kálmán, Stolecz József őrm., Orosz György, Strényer Ferencz, Hegedüs János cz. őrsv., Dravucz István, Császár Sándor csendőrök, Hanesz Gergely, Farkas Gyula György, Hegedüs Mihály és Nagy Péter cz. őrsv. 3—3, és Fölker András cz. őrsv. 4 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Névváltoztatás.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Roncák József csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július 2-án 77,730/VI. szám alatt kelt engedélye alapján „Rónai”-ra változtatta.

Brunner Kálmán próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július hó 15-en 74,012/VI-a. ezám alatt kelt engedélye alapján „Bercesnyire” változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Dodek István próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 június 20-án 66,329/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Deák”-ra változtatta.

Marafkó Gyula cz. őrsv. vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 június 25-én 80,752/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Marosi”-ra változtatta.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Selegián (Szelezsán) Demeter próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 június hó 26-án 82,439/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Szilágyi”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában: Fülöp Ferencz cz. őrsv., Marschall Máriával, 1909 jul. 4-én, Beodrán.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: Zsigmond Lőrincz tőrzsőrm., Péter Saroltával, 1909 jul. 17-en, Sinfalván.

Láblizzadás
Kézlizzadás
Hónaljzadás

egy óra alatt megszűnik a Molnár féle
Sudorán

használatát által.

Ez egy amerikai recept szerint készült legbiztosabb izzás elleni szer. Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izzás elleni szerekek, — a porusokat eldugítja vagy összehúzza; hanem az epidermisen át beszívódván, az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. — Ara 1 K 20 f., 1 K 30 f. előre való beklúdesénél portómentesen szállítom. CLARETAN tyuk-szenirtó 1 K. Injectio haemomolis (nemibaj ellen) 1 K 20 f. — Kapható készítőnél: Molnár János gyógyszerész Szemmelhely, valamint Bésten Török J. és Nádor gyógyszerészeknél.

Vital Gyula törzsörm., Major Máriával, 1909 jul. 14-én, Topolyán.

Grinvalszi Károly cz. örsv., Kelemen Ilonával, 1909 jun. 15-én, Kiskörösön.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Tamba Miklós cz. örsv., Vadász Veronikával, 1909 máj. 4-én, Napkoron.

Bihun László örsvezető, Fuchs Terézzel, 1909 jul. 11-én, Rimakokován.

Jambor György örsvezető, Nikléczy Berta Amáliával, 1909 jun. 12-én, Bártfán.

Bongár József cz. örsv. Czettele Vilmával, 1909 jul. 4-én, Dombón.

Koszován Hugó cz. örsv., Drótos Annával, 1909 jul. 28-án, Nagyszalánczon.

Sántha János cz. örsv., Szekér Máriával, 1909 jun. 22-én, Párkányban.

Tótb Ignác örsv., Pongrácz Ilonával, 1909 jun. 8-án, Mezőladányban.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Fejes Gyula cz. örm., Olli Juliannával, 1909 jul. 4-én, Nagymaroson.

Pápai József cz. örm., Urge Etellel, 1909 jul. 10-én, Vácson.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Kovács Péter örsv., Orbán Ilonával, 1909 jun. 27-én, Eteden.

Varga Ferenc örsv., Péter Rozáliával, 1909 jul. 6-án, Csikszentgyörgyön.

Németh József örsv., Kovács Vilmával, 1909 jul. 10-én, Segesváron.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Durucz János örsv., Gergely Juliannával, 1909 jul. 4-én, Nagysomkuton.

PÁLYÁZATOK.

Egy I. oszt. műmesteri állás a m. kir. központi ágyraktár és gőzmosó intézetnél. Évi fizetés 1680 korona, természetbeni lakás az intézet telepén, évi 40 korona butorbér, 96 korona ruhakop-tatási átalány, egyszer s mindenkorra 120 korona egyenrubázati járulék és a honvédségi illetékszabályzat 84. §-a szerint fűtő és világító anyagjárandóság.

Feltételek: Magyar honosság, a magyar nyelv szóban és írásban, stabilgép kezelésére jogosító gépészi oklevél. A géplakatos mesterségben való jártasság. A gőzmosó intézetekben használt üzemgépek szerkezetének ismerete és annak igazolása, hogy az utolsó három évben mint stabil gépkezelő önállóan legalább három hónapig eredményesen alkalmazva volt. Kérvények a m. kir. honvéd élelmező raktárhoz Budapestre 1909. évi aug. hó 15-ig.

Egy irnoki állás a nagyvárad kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Biróságnál töltött három havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyvárad kir. ügyészséghez 1909. évi augusztus 30-ig.

Tizenöt gyalogrendőri és két lovasrendőri állás Szabadka szab. kir. városnál. Fizetés valamennyinél 650 korona és megfelelő egyenruha, a lovasrendőri állásnál ezenkívül 300 korona lótatási átalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Szabadka szab. kir. város polgármesteréhez 1909. évi szept. 1-ig.

Egy számfejtői állás a komáromi tüzérségi szertárnál. Fizetés 1200 korona évente, az évi 1680 korona fizetéssel járó, 1. fizetési osztályba való előléptetési várománynyal, szabályszerű szállásilletmény és 120 korona egyenruházati pótlék egyszer s mindenkorra. Feltételek: A német nyelvnek szóban és írásban való teljes tudása, jó kézírás. A tüzérségi anyag alapos ismerete. Az irodai szolgálat ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a komáromi tüzérségi szertárhoz 1909. évi szeptember 15-ig.

Egy hivatalozolgai állás a soproni kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 320 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni kir. ügyészséghez 1909. évi aug. hó 11-ig.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodai állás az aradi pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Négy középiskolai osztály. Földmivesiskola elvégzése. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények az aradi kir. pénzügyigazgatósághoz 1909. évi augusztus hó 15-ig.

Egy hivatalozolgai állás a szatmár-németi kir. törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 280 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szatmár-németi kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi augusztus hó 12-ig.

Egy irnoki állás a komáromi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Kérvények a komáromi királyi törvényszék elnökéhez 1909. aug. hó 21-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Szives tudomására hozzuk az érdeklődőknek, hogy a kiadásunkban megjelenő Csendőrségi Lexikon 2-ik kiadása jövő hó folyamán fog megjelenni.